

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ОБЛІК ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ У ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ»

Студентки 2 курсу, 4 м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік,
оподаткування та оцінювання
в бізнесі»

Неплюєвої Марини
Олегівни

Науковий керівник
доктор економічних наук,
доцент

Костюченко Валентина
Михайлівна

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
професор, відмінник освіти

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2019

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет обліку, аудиту та інформаційних систем

Кафедра обліку та оподаткування

Ступінь вищої освіти «магістр»

Спеціальність «Облік і оподаткування»

Спеціалізація «Облік, оподаткування та оцінювання в бізнесі»

Затверджую

Зав. Кафедри О. В. Фоміна

«__» _____ 201_р.

Завдання

на випускню кваліфікаційну роботу студентки

Неплюєвої Марини Олегівни

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи «Облік грошових коштів та їх еквіваленти у іноземній валюті»

Затверджена наказом ректора від «18» січня 2019 р. № 139

2. Строк здачі студентом закінченої роботи

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи:

Метою випускної кваліфікаційної роботи є поглиблення теоретичних засад бухгалтерського обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті та обґрунтування рекомендацій щодо його вдосконалення.

Об'єктом дослідження є процеси, що відбуваються на підприємстві та призводять до виникнення грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті на підприємстві.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні, організаційні та практичні аспекти бухгалтерського обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті.

4. Консультант по роботі із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ

1. Економічна сутність, класифікація та оцінювання грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті
2. Нормативно-правове регулювання обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті

Висновки за розділом 1

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ НА ТОВ «СЮФ»

- 2.1. Фінансовий облік грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті підприємства
- 2.2. Оподаткування та відображення у податковій звітності грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті
- 2.3. Управлінський облік грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті підприємства

Висновки за розділом 2

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ НА ТОВ «СЮФ»

- 3.1. Напрями удосконалення обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті

3.2. Заходи з удосконалення обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті

Висновки за розділом 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Написання наукової статті	12.09.2019	12.09.2019
2	Написання першого розділу: Теоретичні основи обліку грошових коштів та їх еквівалентів у іноземній валюті	28.06.2019	28.06.2019
3	Написання другого розділу: Практичні аспекти обліку руху грошових коштів на ТОВ «СЮФ»	06.09.2019	06.09.2019
4	Написання третього розділу: Удосконалення обліку грошових коштів та їх еквівалентів у іноземній валюті	25.09.2019	25.09.2019
5	Написання висновків	25.10.2019	25.10.2019
6	Попередній захист роботи	12.11.2019	12.11.2019
7	Попередній захист	15.11.2019	15.11.2019

7. Дата видачі завдання «12» січня 2019 р.

8. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи В. М. Костюченко

9. Гарант освітньої програми М. М. Бенько

10. Завдання прийняв до виконання студент М. О. Неплюєва

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи

Відмітка про попередній захист

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента М. О. Неплюєвої
може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми М. М. Бенько

Завідувач кафедри О. В. Фоміна

« _____ » _____ 201 _____ р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ.....	7
1.1 Економічна сутність, класифікація та оцінювання грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті.....	7
2.1 Нормативно-правове регулювання обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті	12
Висновки за розділом 1.....	18
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ НА ТОВ «СЮФ»	19
2.1. Фінансовий облік грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті підприємства.....	19
2.2. Оподаткування та відображення у податковій звітності грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті.....	26
2.3. Управлінський облік грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті підприємства.....	32
Висновки за розділом 2.....	36
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ НА ТОВ «СЮФ»	37
3.1. Напрями удосконалення обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті	37
3.2. Заходи удосконалення обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті за умов застосування інформаційних систем і технологій.....	42
Висновки за розділом 3.....	47
ВИСНОВКИ	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	52
ДОДАТКИ.....	60

ВСТУП

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що на сьогоднішній день, після вступу України до ВТО та підписання угоди про ЗВТ з Євросоюзом, багато вітчизняних підприємств долучились до здійснення зовнішньоекономічної діяльності та почали здійснювати розрахункові операції в іноземній валюті. Разом з тим, облік та оцінка грошових коштів в іноземній валюті є складними в зв'язку з численними нерегульованими питаннями та складностями в практичному їх застосуванні. Тема роботи є актуальною зважаючи на те, що вітчизняні підприємства з 2015 року мають подавати до фіскальних органів декларацію з податку на прибуток яка сформована на базі даних бухгалтерського обліку.

В залежності від того як правильно здійснюється оцінка операцій з грошовими коштами в іноземній валюті, підприємства можуть запобігти застосуванню штрафних санкцій з боку фіскальних органів.

Питання обліку та оцінки операцій з грошовими коштами в іноземній валюті розглядались багатьма як вітчизняними так і зарубіжними вченими, серед них: Смірнова І.В, Демчук Т.П., Чирка Д.М., Жиглей І.В., Галещук С.М. та інші. Разом з тим, на сьогоднішній день залишаються нерегульованими та дискусійними питання переоцінки грошових коштів в іноземній валюті, термінів їх проведення та відображення результатів на рахунках бухгалтерського обліку.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є поглиблення теоретичних засад бухгалтерського обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті та обґрунтування рекомендацій щодо його вдосконалення.

Об'єктом дослідження є процеси, що відбуваються на підприємстві та призводять до виникнення грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті на підприємстві.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні, організаційні та практичні аспекти бухгалтерського обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті.

Досягнення поставленої мети можливо шляхом вирішення наступних завдань:

- дослідити економічну сутність, класифікацію та оцінювання грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті;
- розкрити нормативно-правове регулювання грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті;
- розкрити фінансовий облік грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті підприємства;
- визначити порядок оподаткування та відображення у податковій звітності грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті;
- розкрити управлінський облік грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті;
- розкрити напрями удосконалення обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті;
- визначити заходи з удосконалення обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті.

Методами дослідження є діалектичний підхід до вивчення сучасного стану обліку грошових коштів в іноземній валюті суб'єкта господарювання та їх оцінка. У процесі дослідження застосовувалися прийоми групування, статистичних порівнянь, а також методи аналізу, синтезу, спостереження, узагальнення та графічного зображення даних.

Інформаційною базою дослідження є фактичні показники основної діяльності ТОВ «СЮФ», яке займається виробництвом та реалізацією ювелірних виробів.

Для написання випускної кваліфікаційної роботи використовувались первинні документи, облікові регістри і форми звітності досліджуваного підприємства. Інформаційним забезпеченням випускної кваліфікаційної

роботи є нормативно-правові акти, що регулюють економічну діяльність підприємств, загальноекономічна і спеціальна література з питань обліку, грошових коштів в іноземній валюті офіційні матеріали Державного комітету статистики, матеріали конференцій, дані бухгалтерського обліку і звітності досліджуваного підприємства.

Гіпотезою дослідження є припущення про те, що удосконалення теоретико – методичних основ обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті забезпечить покращення системи управління діяльністю досліджуваного підприємства.

Практичне значення одержаних результатів випускної кваліфікаційної роботи полягає у тому, що рекомендації і пропозиції, спрямовані на удосконалення організації обліку, грошових коштів в іноземній валюті. Впровадження розроблених рекомендацій забезпечуватиме правильність відображення в фінансовому та управлінському обліках розрахункових операцій з іноземними постачальниками та покупцями та вчасному виявленні відхилень в курсі при здійсненні валютних операцій.

Наукова новизна одержаних результатів. Одержані результати, які становлять наукову новизну, визначаються такими основними положеннями:

Удосконалено аналітичний облік грошових коштів в іноземній валюті, шляхом запровадження на практиці аналітичних рахунків другого та третього порядку, що дозволить отримати в результаті якісну та достовірну облікову інформацію; запропоновано впроваджувати систему бюджетування щодо грошових коштів в іноземній валюті, що дозволить планувати грошові потоки підприємства, а також здійснювати поточний аналіз надходження та витрачання коштів та на цій основі приймати ефективні управлінські рішення; задані рекомендації з удосконалення управлінського обліку в частині формування Аналітичної відомості курсових різниць, використання якої дозволить уникнути помилок при розрахунку курсових різниць в періодах їх виникнення.

Апробація результатів дослідження. Результати випускної кваліфікаційної роботи були опубліковані у збірнику наукових статей студентів КНТЕУ за темою: «Облікова оцінка операцій з грошовими коштами в іноземній валюті підприємства».

Структура та обсяг дослідження. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, додатків. Основний зміст роботи викладено на 56 сторінках друкованого тексту; робота містить 14 таблиць, 10 рисунків, 4 додатки. Список використаних джерел налічує 58 найменувань.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ

1.1 Економічна сутність, класифікація та оцінювання грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті

Грошові кошти як у вітчизняній та і в іноземній валюті є найліквіднішим активом підприємства. Від того наскільки підприємство забезпечене грошовими коштами та наскільки правильно буде ними розпоряджатись, залежатиме ефективність діяльності підприємства, його ліквідність та платоспроможність.

Особливості грошових коштів та їх еквівалентів, як об'єкта бухгалтерського обліку, впливають з їх економічної сутності. Якщо дослідити яке визначення грошових коштів закріплене в чинній нормативно-правовій базі, то можемо побачити деяку суперечність у визначенні даного терміну. Так, відповідно до діючого Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, під грошовими коштами необхідно розуміти, кошти які знаходяться в касі підприємства, на рахунках в банках, а також які вільно перетворюються в цінні папери, платіжні та грошові документи. Зазначимо, що у нормативних документах поняття «грошові кошти», розглядається через їх складові: готівку, кошти на рахунках у банках та депозити до запитання.

Втім, таке формулювання потребує уточнення, оскільки визначення поняття «грошові кошти», що наведені в нормативних документах сформульовані таким чином, що лише перераховують складові даного поняття, визначаючи що до грошових коштів слід відносити готівку, кошти на рахунках у банках та депозити до запитання.

Аналіз економічної природи грошей, їхнього розвитку і функцій дає змогу визначити, що гроші – це історично змінний винахід людства та

важливий чинник ринкового середовища, без якого неможливо уявити сучасне суспільство. Так, на думку І. С. Несходовського, гроші – це абстрактний вимірник економічних процесів, явищ, об'єктів, який суб'єкти згодні приймати як платіжний засіб [52, с. 286].

Таблиця 1.1

Поняття «кошти» в нормативних актах

Джерело	Визначення
1	2
НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	готівка, кошти на рахунках у банках та депозити до запитання
НП(С)БО у державному секторі 101 «Подання фінансової звітності»	готівка, кошти на рахунках в органах Державного казначейства України, у банках та депозити до запитання
МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів»	готівка в касі і депозити до запитання
Інструкція «Про проведення контрольних заходів фінансово-господарської діяльності підгалузей, об'єднань, підприємств, установ та організацій системи»	виступають як в готівковій, так і в безготівковій формах (перебувають на банківському рахунку і їхній обіг регулюється зобов'язальним правом), можуть бути як національною так і іноземною валютою

Джерело: [28, 25, 22]

С.М. Остафійчук цілком справедливо зазначає, що так як грошові кошти є абсолютно ліквідними активами, тому до даного поняття не завжди можна віднести абсолютно всі залишки на рахунках в банках, тому що їх ліквідність може сильно відрізнятися від абсолютної [53, с. 216]. Прикладом, який підтверджує дану позицію є безвідзивний акредитив, кошти на якому хоча і є власністю підприємства, але підприємство не може використати їх в будь-який момент на власні потреби, так як зобов'язалося перерахувати їх іншому підприємству, на користь якого відкрито цей акредитив. Одночасно не можна бути справедливим і те, що до поняття «грошові кошти» слід включати тільки кошти на поточних рахунках у банківських установах, а кошти на інших рахунках в банках не слід включати. Так, кошти, що знаходяться на чекових книжках, банківських картках, які також вважаються коштами на інших рахунках в банках, підприємство може використати в будь-який момент часу, тому вони також є абсолютно ліквідними та належать до грошових коштів підприємства. У зв'язку з цим, точно

визначити склад грошових коштів суб'єкта господарювання на практиці буває дуже важко. Розглянемо підходи до визначення поняття «грошові кошти» в економічній літературі (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Тлумачення змісту поняття «грошові кошти» у економічній літературі різними авторами

Автор / джерело	Визначення
Бутинець Ф.Ф.	сума готівки в касі підприємства вільні грошові кошти, що зберігаються на поточному і валютному рахунку в банку.
Дубенко Н.В	є вираженням оборотних коштів на стадіях постачання і реалізації та вираженням капіталу підприємства, який спрямований на забезпечення його повноцінного функціонування.
Бакаєв А. С.	важливіший вид активів організації, які являють собою кошти в російській та іноземній валютах, цінні папери, що легко реалізуються, платіжні та грошові документи
Пушкар М. С.	грошові знаки національної і іноземної валюти які є платіжними засобами
Ткаченко Н. М.	необхідні для забезпечення господарської діяльності підприємства кошти, що зберігаються в касі або на рахунках у банку
Савицька Г. В.	це кошти, що зберігаються у касі або на рахунках у банку, не приносячи доходу, та які потрібно мати в наявності на рівні безпечного мінімуму
Єфименко В.І., Лук'яненко Л.І.	готівка, яка зберігається на підприємстві, гроші в банках (на рахунках); банківські векселі, грошові чеки та перекази від клієнтів
Кондраков Н.П.	кошти в касі у вигляді готівки та грошових документів, на рахунках в банках, в виставлених акредитивах та відкритих особистих рахунках, чекових книжках тощо
Кошельок Г. В.	оборотні кошти, які будуть використані на оплату виробничих запасів та праці
Чеховський Д. Б.	доходи і надходження, що акумулюються у грошовій формі на рахунках підприємств у банках і використовуються для забезпечення господарської діяльності

Джерело: розроблено автором

Розглядаючи визначення грошових коштів підприємства науковцями, слід зазначити, що більшість авторів трактують грошові кошти як найліквідніші активи підприємства, проте вважаємо, що таке визначення не відображає в повній мірі сутності досліджуваного поняття. Інші науковці під грошовими коштами розуміють кошти короткочасного функціонування.

Проведені дослідження, дозволили встановити, що підприємства мають відрізнити валютні операції та монетарні статті, адже неправильне розуміння даних понять стає причиною помилок в обліковому відображенні даних операцій.

Загалом, валютна операція – це операція яка призводить до виникнення на балансі підприємства статей, що виражені в іноземній валюті. Здійснення валютних операцій призводить до виникнення у підприємства монетарних статей. Дуже важливо чітко поділяти статті на монетарні та немонетарні, адже монетарні статті обов’язково потребують переоцінки на звітні дату (дату балансу).

Загалом, під монетарною статтею необхідно розуміти статті балансу, що відображають грошові кошти в касі, на рахунках в установах банків, а також такі активи і зобов’язання, що будуть отримані чи сплачені у фіксованій чи визначеній сумі грошей або їх еквівалентів.

Операції з грошовими коштами в іноземній валюті теж відносяться до монетарних статей (рис. 1.1).

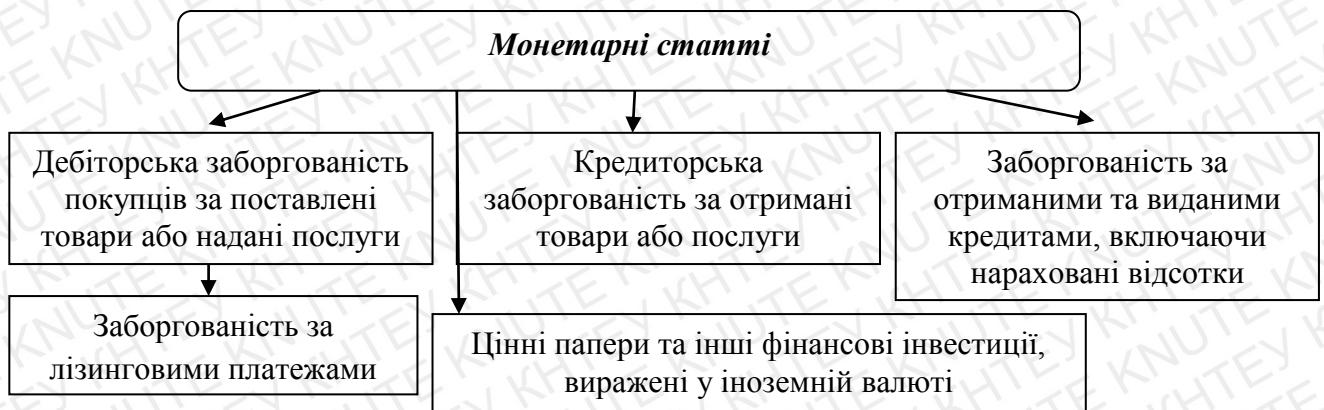

Рис. 1.1.Перелік монетарних статей

Джерело: розроблено автором посилаючись на [42]

На відміну від монетарних статей, немонетарні передбачають погашення заборгованості за рахунок поставки товарів (або надання послуг) або не мають визначеного способу їх погашення (рис. 1.2).

Немонетарні статі не потребують здійснення переоцінки, їх облік здійснюється за курсом на дату виникнення немонетарних активів. Порядок віднесення тих чи інших активів до монетарних чи немонетарних залежатиме від умов договору заключного між підприємством та контрагентом, адже заборгованість, яка може виникнути між постачальником товарної продукції

та покупцем в разі повернення товарів може відноситись як до монетарних так і до немонетарних статей.

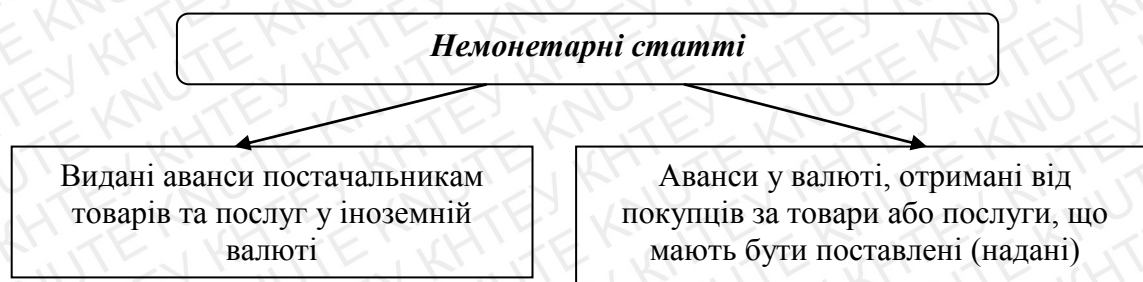

Рис. 1.2. Види немонетарних статей

Джерело: розроблено автором посилаючись на [33]

З метою уточнення видів грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті, а також з метою виділення класифікаційних ознак які дозволяють удосконалити аналітичний облік, доцільно навести класифікацію грошових коштів та їх еквівалентів (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Класифікація грошових коштів та їх еквівалентів для потреб бухгалтерського обліку

Класифікаційна ознака	Види грошових коштів та їх еквівалентів
1. За формою існування	- готівкові грошові кошти; - безготівкові грошові кошти
2. За видом валюти	- грошові кошти в доларах; - грошові кошти в євро;
3. За місцем зберігання	- грошові кошти в касі; - грошові кошти на рахунках в банках; - електронні гроші.
4. За обмеженістю у напрямках використання	- необмежені у напрямках використання; - обмежені у напрямках використання.

Джерело: [9]

Однією із класифікаційних ознак, є поділ за напрямками використання. За даною ознакою, грошові кошти в іноземній валюті поділяються на ті: які обмежені у напрямках використання, та ті, які необмежені у напрямках використання. На нашу думку, підприємства мають поділяти кошти за даною ознакою та відображати їх на відповідних аналітичних рахунках бухгалтерського обліку. Дана класифікація має допомогти підприємствам в

оптимізації аналітичного обліку операцій з грошовими коштами та їх еквівалентами в іноземній валюті.

Необхідно також уточнити, що до еквівалентів грошових коштів можна віднести наступні активи:

- депозитні вклади, до погашення яких залишилось менше трьох місяців;
- боргові цінні папери, які утримуються до погашення;
- боргові цінні папери, які утримуються для продажу;
- дебіторська заборгованість, призначена для перепродажу.

Необхідно відзначити, що підприємства здійснюючи операції з грошовими коштами та їх еквівалентами мають правильно відображати дані операції в бухгалтерському обліку відповідно до концептуальних засад бухгалтерського обліку.

Підводячи підсумок викладеному матеріалу, необхідно відзначити, що наведена класифікація грошових коштів та їх еквівалентів сприятиме кращому розумінню їх суті, здійсненню інвентаризації та оцінки даних активів.

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті

На сьогоднішній день, вітчизняні підприємства мають організувати та вести бухгалтерський облік нематеріальних активів відповідно до чинного законодавства. Проведені дослідження дозволили згрупувати нормативно-правові акти, що регулюють облік нематеріальних активів наступним чином (рис. 1.3).

Нормативно правові документи, які відносяться до перших трьох рівнів є загальноприйнятими, норми яких мають дотримуватись всіма господарюючими суб'єктами. Документи нижчого рівня (інструкції, положення) не мають суперечити нормативно-правовим актам вищого рівня (кодексам, стандартам, законам).

Документи, які розробляє підприємство (Наказ про облікову політику, внутрішній план рахунків, інструкції) мають враховувати специфіку діяльності підприємства, а також особливості здійснення операцій підприємства з нематеріальними активами.

Одним із головних нормативно-правових актів є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» відповідно до якого кожне підприємство самостійно розробляє облікову політику та веде облік враховуючи особливості своєї діяльності.

Прийняття Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» на початку 2013р. [1], запровадило складання звітності за новими формами, тим самим була зроблена спроба наблизити вітчизняну фінансову звітність до рівня міжнародної, зробити її уніфікованою та зрозумілою. Це положення замінило перші п'ять національних стандартів бухгалтерського обліку, що, безумовно, є позитивним в частині зменшення кількості нормативних актів.

Рис. 1.3 Схема нормативно-правового регулювання обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті

Джерело: розроблено автором

Національний банк України затвердив і оприлюднив усі нормативно-правові акти, які є основою для нової ліберальної системи валютного регулювання, передбаченої Законом України "Про валюту і валютні операції". Нова система складається з восьми основних постанов Правління Національного банку, які замінили попередню базу з 56 нормативно-правових актів у сфері валютного регулювання:

На сьогоднішній день введено в дію Закон «Про валюту і валютні операції», з прийняттям якого господарюючі суб'єкти розраховують на лібералізацію валютного ринку в Україні.

Для експортерів скасовуються терміни повернення валютної виручки у 180 днів. Питання граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів визначатиме Національний банк України, який постановою правління від 02.01.2019 №5 визначив такий строк на рівні 365 календарних днів.

Іншою постановою правління від 02.01.2019 № 7 НБУ поширив ці граничні строки на незавершені операції резидента з експорту та імпорту товарів, за якими до 7 лютого 2019 року не встановлено банком порушення 180-денного строку розрахунків.

То ж експортери отримали можливість здійснювати розрахунки за зовнішньоекономічними контрактами у межах вдвічі збільшеного граничного строку, в тому числі за незавершеними операціями. Водночас, слід мати на увазі, що за прострочення даного терміну новий закон встановив відповідальність у вигляді пені за кожний день прострочення у розмірі 0,3% від суми неодержаних коштів за відповідним контрактом.

Юридичним та фізичним особам відтепер при отриманні кредитів (позик) з-за кордону не потрібно реєструвати їх в НБУ та інформувати НБУ про зміни за такими кредитами (позиками). Це є суттєвим послабленням, адже доволі тривала процедура була забюрократизованою і передбачала

подання значного комплексу документів. Відсутність реєстрації загрожувала штрафами.

У вітчизняному законодавстві облік операцій з іноземною валютою регламентується нормами П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів», а в міжнародному – МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів». Незважаючи на те, що національний стандарт розроблявся на основі міжнародного стандарту, між ними залишаються відмінності у підходах щодо відображення операцій пов'язаних з валютою. Тому нами було проаналізовано окремі питання та термінологічні поняття, які мають між собою істотні відмінності (Додаток К).

Таким чином, міжнародний стандарт МСБО 21 містить загальні підходи до упорядкування обліку у закордонних одиницях, що спрямовані на приведення до єдиних облікових стандартів звітних даних у різних об'єктів господарювання. На відміну від нього ПСБО 21 деталізує інформацію про окремі облікові елементи, залишаючи поза увагою такі питання, як переоцінка запасів, переведення однієї валюти в іншу і т. п. Особливістю побудови бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті є наявність різниць, які виникають внаслідок зміни валютних курсів.

Досить складним моментом обліку є визначення порядку розрахунку та інформативного відображення коливання валютних курсів. У процесі валютного перерахунку можуть застосовуватися декілька видів валютних курсів: історичний курс, курс «закриття» (або поточний курс) та середній курс [4]. Внаслідок коливання валютних курсів виникають валютні різниці, які прийнято узагальнено називати «курсові різниці». Проте, в процесі дослідження діяльності підприємств та науково-теоретичного доробку з цього питання можна зазначити, що різні види валютних коливань (та як наслідок – валютних різниць) мають різний характер впливу, як на об'єкти обліку за якими вони виникають, так і на кінцевий результат діяльності підприємств, а отже облікове забезпечення та підхід щодо відображення таких різниць матиме свої особливості.

У зв'язку з цим, нами було проаналізовано підходи до визначення сутності поняття «курсові різниці» (Додаток 3). На відміну від національного та міжнародного стандарту, які визначають тільки поняття «курсова різниця», сучасні науковці вважають, що за природою виникнення та впливу на об'єкти обліку валютні коливання не однорідні і це має бути відображено в обліку.

Досліджуючи природу валютних коливань, Т. П. Демчик пропонує виокремлювати курсові різниці за видами діяльності: операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю; за наслідками здійснення операцій: курсові, сумові (розрахункові), перерахункові (податкові) різниці; залежно від впливу на фінансові результати: позитивні (дохідні), негативні (витратні), нейтральні (вплив на власний капітал – іноземні інвестиції).

В роботі І.В. Жиглей [9] виокремлено курсові різниці за видами діяльності, з урахуванням і надзвичайних курсових різниць, які виникають внаслідок надзвичайних подій. Але, у зв'язку з втратою чинності П(С)БО 3 необхідність виокремлення курсових різниць з надзвичайних подій втрачає певну актуальність.

В.Ф. Палій [6] підтримує класифікацію курсових різниць на позитивні і негативні, стверджуючи, що позитивні валютні курсові різниці, які визнаються доходами виникають тоді, коли вартість іноземної валюти у перерахунку в національну валюту на різні дати здійснення операцій з валютою збільшує еквівалент у національній валюті в активі балансу без збільшення пасиву.

Д.М. Чирка, А.А. Поплавська [8] пропонують до існуючої класифікації курсових різниць включити курсові різниці за ступенем реалізації: 1) реалізовані та 2) нереалізовані. А також виокремлюють: власне курсові різниці, сумові різниці та різниці між курсами. С.М. Галешук [10] розглядає основні підходи щодо прогнозування курсу валют на основі нейронних мереж та пропонує підхід до деталізації курсових різниць для потреб внутрішньогосподарського обліку: поділ на операційні курсові різниці, які

виникають як результат операцій в іноземній валюті при здійсненні операційної діяльності; неопераційні, що супроводжують трансакції в іноземній валюті при здійсненні фінансової та інвестиційної діяльності підприємствами; трансляційні, які виникають за операціями в іноземній валюті зарубіжних підрозділів, результати за якими включаються до консолідованої фінансової звітності. Г.Ю. Коблянська [11] запропонувала визначити схему класифікації курсових різниць залежно від статей балансу, видів діяльності та впливу на фінансовий результат

У вітчизняній нормативній літературі також відсутнє поняття «нереалізовані курсові різниці», але у звітній формі №3-н «Звіт про рух грошових коштів (непрямим методом)» є показник «збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць», що передбачає їх визначення та розрахунок. Натомість стандарт МСБО 7 дає досить приблизне визначення: «нереалізовані прибутки та збитки, які виникають від змін валютного курсу, не є грошовими потоками. Проте вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти, які утримуються в іноземній валюті або підлягають виплаті в іноземній валюті, відображається в звіті про рух грошових коштів з метою узгодження грошових коштів та їх еквівалентів на початку і в кінці періоду. Ця сума подається окремо від грошових потоків від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності і містить курсові різниці, якщо вони були, коли рух грошових коштів визначався за курсом обміну валют на кінець періоду», яке можливо прирівняти до визначення поняття «нереалізовані курсові різниці» [13]

Одночасно з цим, бухгалтерський облік передбачає детальніше упорядкування наслідків валютних коливань за рахунками бухгалтерського обліку. Такий розподіл потенційно закладено у сучасну методика обліку валютних коливань, на що вказує передбачена можливість відображення таких коливань за різними рахунками обліку.

Висновки за розділом 1

Грошові кошти, які задіяні в господарському процесі відносяться до монетарних активів та потребують перерахунку (переоцінки) на кожну звітну дату. Якщо за наявності зміни курсу Національного банку України на дату переоцінки, збільшилась сума активів або зменшилась сума зобов'язань, то підприємство має відобразити в обліку дохід (Кредит рахунку 714 «Дохід від операційної курсової різниці»), в іншому випадку слід відобразити витрати (Дебет рахунку 945 «Втрати від операційної курсової різниці»).

З метою уточнення видів грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті, а також з метою виділення класифікаційних ознак які дозволяють удосконалити аналітичний облік, в роботі наведено класифікацію грошових коштів та їх еквівалентів.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ НА ТОВ «СЮФ»

2.1 Фінансовий облік грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті підприємства

Досліджуване товариство з обмеженою відповідальністю «СЮФ» є виробничо - торговельним підприємством. Відповідно до статуту метою діяльності даного підприємства є одержання прибутку, а також реалізація Засновником своїх соціально-економічних інтересів, шляхом реалізації на ринку України та ринках інших країн продукції і товарів, виробництва, виконання робіт та надання послуг.

Предметом діяльності підприємства є виробництво та реалізація ювелірних виробів із срібла. Організація бухгалтерського обліку здійснюється відповідно до Наказу про облікову політику ТОВ «СЮФ» (додаток Л).

Відповідно до Статуту підприємство веде оперативний, бухгалтерський та статистичний облік та формує звітність в порядку, який визначений законодавством України, несе відповідальність за його достовірність.

Одним із основних принципів організації бухгалтерського обліку ТОВ «СЮФ» є звітність матеріально-відповідальних осіб в установлені строки та ведення аналітичного обліку товарно-матеріальних цінностей в бухгалтерії та в місцях їх зберігання.

У процесі господарської діяльності ТОВ «СЮФ» вступає у грошові відносини з контрагентами, членами трудового колективу, фіскальними органами, фінансово-кредитними установами, Фондом соціального забезпечення, різними юридичними і фізичними особами.

Облік іноземної валюти, яка знаходиться на рахунках в установах банків, ведуть підприємства на активному грошовому рахунку 31 «Рахунки в банках». До нього відкривають такі субрахунки: 311 «Поточні рахунки в

національній валюті», 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті», 313 «Інші рахунки в банку в національній валюті», 314 «Інші рахунки в банку в іноземній валюті». Облік грошових документів та коштів в дорозі відображається на відповідних субрахунках до рахунку 33 «Інші кошти».

Надходження і видача грошових документів на ТОВ «СЮФ» оформлюється прибутковими і видатковими касовими ордерами або накладними, що їх заміняють. Облік грошових коштів на ТОВ «СЮФ» здійснюється за напрямками:

- облік коштів на поточному рахунку в банку (в національній та іноземній валюті);
- облік інших грошових коштів.

Порядок безготівкових розрахунків суворо регламентований законодавством. Здійснення розрахункових операцій через банк знижує потребу в готівці, сприяє концентрації в банку вільних грошових коштів для кредитування, забезпечує їх збереження і ефективніше використання, оптимізує й прискорює грошовий обіг держави. В АТ КБ «ПРИВАТБАНК» відкриті рахунки в національній та іноземній валюті для здійснення господарських операцій ТОВ «СЮФ».

ТОВ «СЮФ» виготовляє та експортує ювелірні вироби, в розрахунок яких отримує грошові кошти в іноземній валюті. Необхідно відзначити, що підприємство імпортує сировину а також ювелірні вироби, оброблює та реалізує їх за кордон.

ТОВ «СЮФ» відповідно до Статуту здійснює зовнішньоекономічну діяльність в тому числі:

- експорт та імпорт товарів;
- товарообмінні операції.

Підставою для обліку господарських операцій є первинні документи, тобто оприбуткування іноземної готівки фіксується у первинному документі. До первинних документів, якими оформлюються операції з коштами в іноземній валюті належать: валютна митна декларація, рахунок-фактура,

банківська виписка, платіжне доручення, заява про переказ валюти, довідка про оплату митного збору, іт.д.

Підприємство перераховує іноземну валюту отриману від іноземних покупців у гривню на дату оприбуткування грошових коштів в іноземній валюті.

Необхідно відзначити, що на ТОВ «СЮФ» іноземна валюта використовується, як засіб платежу в розрахунках між резидентами та нерезидентами в межах торгового обороту. З цією метою підприємство відкриває рахунок в банку в іноземній валюті, що регулюється Інструкцією «про відкриття, використання та закриття рахунків у національній та іноземній валютах» [24].

При реалізації ювелірних виробів, валюта за реалізовану продукцію перераховується на валютний рахунок підприємства, при цьому вся сума виручки зараховується на дебет рахунка 31 «Рахунки в банках» субрахунок 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті» та кредит рахунка 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» субрахунок 362 «Розрахунки з іноземними покупцями».

Слід зазначити, що під час реалізації ювелірної продукції, ТОВ «СЮФ» несе додаткові витрати, серед яких митні платежі, які відображаються за дебетом рахунку 93 «Витрати на збут» та кредитом рахунку 641 «Розрахунки за податками».

Також, підприємство може купувати валюту, кореспонденцію рахунків заданою операцією можна зобразити наступним чином (табл. 2.1).

Доцільно навести кореспонденцію рахунків яка виникає під час реалізації ювелірної продукції нерезидентам (Додаток Д, табл. Д.1).

Щодо оцінки валютних операцій, ТОВ «СЮФ» здійснює оцінку валютних операцій відповідно до вимог П(С)БО 21 які зображені схематично (рис. 2.1).

Таблиця 2.1

Кореспонденція рахунків з обліку операцій з придбання іноземної валюти ТОВ «СЮФ»

№	Зміст операції	Документ (підстава)	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			Дебет	Кредит	
1	Перераховані кошти на придбання іноземної валюти	Платіжне доручення	333	311	132000
2	Віднесена на витрати сума комісійної винагороди банку за придбання валюти	Банківська виписка	92	333	2640
3	Зархована на валютний рахунок іноземна валюта	Платіжне доручення	312	333	6000 \$ 131520
4	Відображено в складі витрат звітного періоду різниці між вартістю валюти, придбаної за курсом придбання та курсом на момент зарахування валюти на валютний рахунок	Бухгалтерська довідка	945	312	480

Джерело: розроблено автором

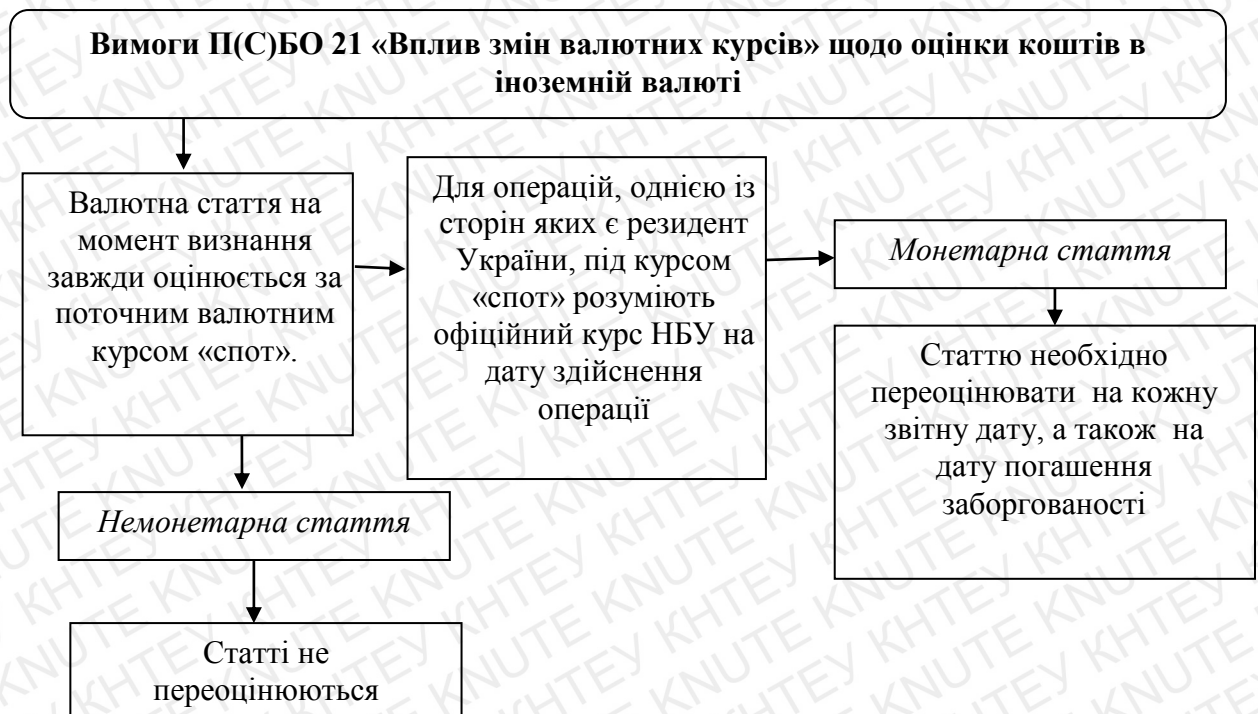

Рис. 2.1 Нормативні вимоги щодо оцінки коштів в іноземній валюті

Джерело: [8]

Придбана іноземна валюта враховується виключно за курсом НБУ і вважається монетарною статтею балансу. Отже, за нею треба визначати курсові різниці на дату балансу, а також на дату здійснення операції в її межах або за усією статтею балансу, згідно з обліковою політикою.

Результати перерахунку курсових різниць відображаємо на субрахунку 714 «Дохід від операційної курсової різниці» або субрахунку 945 «Втрати від операційної курсової різниці».

Як видно з рис. 2.1, незалежно від характеру господарської операції, будь-яка валютна стаття на момент її виникнення завжди оцінюється за поточним валютним курсом «спот». Для операцій, однією із сторін якої є резидент України, роль курсу «спот» відіграє офіційний курс НБУ на дату здійснення валютної операції. В подальшому, облік відрізняється в залежності від того, чи є конкретна стаття монетарною, або ж немонетарною.

Так, грошові кошти, які задіяні в господарському процесі відносяться до монетарних активів та потребують перерахунку (переоцінки) на кожну звітну дату. Якщо за наявності зміни курсу Національного банку України на дату переоцінки, збільшилась сума активів або зменшилась сума зобов'язань, то підприємство має відобразити в обліку дохід (Кредит рахунку 714 «Дохід від операційної курсової різниці»), в іншому випадку слід відобразити витрати (Дебет рахунку 945 «Втрати від операційної курсової різниці»).

Якщо ТОВ «СЮФ» здійснюючи господарську діяльність розраховується коштами в іноземній валюті, та на дату оцінки виникають курсові різниці, в такому випадку, підприємство має відобразити доходи чи витрати на відповідних субрахунках 714 «Дохід від операційної курсової різниці» та субрахунку 945 «Втрати від операційних курсових різниць». Порядок визнання доходів та витрат від здійснення операцій з іноземною валютою можна представити наступним чином (табл. 2.2).

Як видно з табл. 2.2, якщо першою подією була оплата за реалізовану продукцію чи (або) надані послуги, в зв'язку з чим у підприємства виникла кредиторська заборгованість, яка передбачає погашення не грошовими активами а поставкою продукції, підприємству не потрібно здійснювати переоцінку отриманого авансу, адже він є немонетарною статтею.

І навпаки, якщо першою подією була поставка товарної продукції чи (або) надання послуг, підприємство має переоцінювати дохід на дату оплати

а також на кожну звітну дату. Відповідно до чинного законодавства [5] звітною датою є останній день календарного року (31 грудня).

Таблиця 2.2

Порядок визнання доходів та витрат від здійснення операцій з іноземною валютою ТОВ «СЮФ»

Перша подія	Визнання доходів (витрат) від реалізації продукції (надання послуг)	Визнання доходів (витрат) від курсової різниці
Поставка товарної продукції (надання послуг) (оплата після придбання)	За курсом на дату поставки	На дату оплати та на кожну звітну дату
Попередня оплата за товари або послуги (виникнення кредиторської заборгованості)	За курсом на дату оплати	Не визнаються

Джерело: розроблено автором

На нашу думку доцільно навести приклад обліку операцій в іноземній валюті. Наприклад, ТОВ «СЮФ» 12.12.2018 року заключило договір з іноземним підприємством на поставку продукції (ювелірних прикрас із срібла) за відповідною ціною в іноземній валюті. Договір передбачає попередню оплату продукції (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Кореспонденція рахунків з обліку операцій в іноземній валюті за попередньої оплати товару

Дата	Курс НБУ	Зміст	Дт	Кт	Сума	Примітки
14.12.2018	28,001614	Отримано аванс в сумі 10 000 Євро	312	681	10000 Євро 280016 грн	-
30.12.2018	28,422604	Переоцінка валютної статті на кінець звітного періоду	-	-	-	Переоцінка отриманого авансу не здійснюється оскільки він є немонетарною статтею
15.01.2019	29,49	Поставка товарної продукції на суму 10 000 Євро	362 681	701 362	10 000 Євро 280016 грн	Переоцінка здійснюється. Дохід від реалізації визнається за курсом на дату отримання оплати

Джерело: розроблено автором

Разом з тим, якщо за умовами контракту передбачена оплата протягом місяця з моменту поставки товару, проводки в бухгалтерському обліку підприємства виглядатимуть наступним чином (Додаток Д, табл. Д.2).

Щодо продажу іноземної валюти, необхідно відзначити, що на дату зарахування інвалюти на розподільчий рахунок підприємства відображаємо у балансі отриману інвалюту за курсом НБУ на дату такого зарахування. Адже кошти на розподільчому рахунку в бухгалтерському обліку визнають активами і обліковують на субрахунку 316 «Спеціальні рахунки в іноземній валюті».

У день продажу валюти (наступного дня після її зарахування на розподільчий рахунок) перераховується балансова вартість валюти. Тобто на момент здійснення господарської операції з продажу валюти виникає курсова різниця.

Курсову різницю від перерахунку балансової вартості валюти відображаємо або у складі доходів (субрахунок 714 «Дохід від операційної курсової різниці»), або у складі витрат (субрахунок 945 «Втрати від операційної курсової різниці»).

Наступним етапом є відображення в обліку різниці між ринковим курсом (МВР) на день продажу і курсом НБУ на цю ж дату.

При цьому якщо курс МВР вищий за курс НБУ, то фактично виходить, що за продану валюту отримано гривень більше, ніж показано у балансі за курсом НБУ. Отже, на цю різницю у підприємства виникає дохід на дату такого продажу. Відображаємо його на субрахунку 711 «Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти».

У зворотній ситуації, коли курс МВР нижчий за курс НБУ, різницю списуємо на витрати (субрахунок 942 «Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти»).

Отже, відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», всі операції в іноземній валюті підприємства

повинні відображати в бухгалтерському обліку у двох валютах: у валюті операції та у валюті звітності, тобто в гривні.

Отже, досліджуване підприємство здійснює фінансовий облік грошових коштів в іноземній валюті відповідно до чинного законодавства та концептуальної основи (П(С)БО).

2.2. Оподаткування та відображення у податковій звітності грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті

Необхідно відзначити, що ТОВ «СЮФ» відноситься до платників єдиного податку, тобто перебуває на спрощеній системі оподаткування. Дана система оподаткування приваблює платників податку саме правилами податкового обліку та простішими вимогами до нарахування та сплати податку. Відповідно до п. 291.4 Податкового кодексу України, ТОВ «СЮФ» застосовуючи спрощену систему оподаткування, обліку та звітності відноситься до третьої групи платників єдиного податку.

Отже, відповідно до Податкового кодексу України [37], ТОВ «СЮФ» підпадає під вимоги до юридичних осіб платників єдиного податку, та відноситься до третьої групи. Приватне підприємство сплачує 3 % суми доходу отриманого за звітний період та є платником податку на додану вартість.

ТОВ «СЮФ» сплачує єдиний податок до місцевого бюджету за місцем податкової реєстрації – платника єдиного податку- юридичної особи. Податковим періодом є календарний квартал, підприємство сплачує податок протягом 10 календарних днів після закінчення терміну подання податкової декларації за квартал.

Джерело: розроблено автором на базі даних підприємства

Порядок оподаткування операцій з розрахунками в іноземній валюті регулюється нормами Податкового кодексу, якими, зокрема, передбачено,

що доходи, отримані резидентом в іноземній валюті, підлягають перерахунку в національну валюту за офіційним валютним курсом.

У підприємства виникають курсові різниці від перерахунку грошових коштів в іноземній валюті та інших монетарних статей про операційну діяльність та відображаються у складі інших операційних доходів (витрат) (п. 8 П(С)БО 21).

У разі продажу іноземної валюти, яка надійшла на валютний рахунок платника єдиного податку від здійснення операції з експорту товарів (робіт, послуг), у складі доходу враховується позитивна різниця між доходом, отриманим від продажу цієї валюти, та доходом, отриманим від здійснення перерахунку такої іноземної валюти в гривні на дату її надходження на валютний рахунок. При цьому від'ємна різниця, що виникає при продажу іноземної валюти, отриманої від продажу товарів, робіт, послуг, не зменшує базу оподаткування єдиним податком.

Крім цього, доходи від операційних та неопераційних курсових різниць (позитивне значення курсових різниць від перерахунку іноземної валюти) включаються до складу доходів юридичної особи – платника єдиного податку третьої групи, від'ємне значення курсових різниць не зменшує базу оподаткування єдиним податком.

Якщо підприємство отримає збиток, то воно все рівно має сплачувати єдиний податок, адже останній нараховується не на прибуток а на дохід.

Отже, об'єктом оподаткування єдиним податком вважається отриманий у податковому (звітному) періоді будь-який дохід (пп. 2 п. 292.1 ст. 292 Податкового кодексу). При цьому дохід, виражений в іноземній валюті, перераховується у гривні за офіційним курсом, встановленим Нацбанком України на дату отримання такого доходу (п. 292.5 ст. 292 Кодексу).

На ТОВ «СЮФ» дані про розрахунки з бюджетом по податку на додану вартість знаходять відображення перш за все в «Реєстрі отриманих та виданих податкових накладних». Підсумки даних реєстрів підлягають перенесенню в декларацію по податку на додану вартість.

Також сума нарахованого податку на додану вартість знаходить відображення в Звіті про фінансові результати форми № 2-м.

В бухгалтерському обліку розрахунки з бюджетом по даному податку, як правило, відображаються в окремій відомості. Так це може бути відомість 3.6, де пропонується Наказом № 356 Міністерства фінансів України [41] здійснювати аналітичний облік розрахунків з бюджетом по податкам та зборам.

ТОВ «СЮФ» здійснює переміщення товарів у митному режимі. Для поміщення товарів комерційного призначення у митний режим транзиту особа, на яку покладається дотримання вимог митного режиму, повинна:

1) подати органу доходів і зборів митну декларацію або документ, який може використовуватись замість митної декларації відповідно до статті 94 Кодексу, товарно-транспортний документ на перевезення та рахунок-фактуру (інвойс) або інший документ, який визначає вартість товару;

2) у випадках, визначених законодавством, надати органу доходів і зборів дозвільний документ на транзит через митну територію України, який видається відповідними уповноваженими органами;

3) забезпечити виконання зобов'язання із сплати митних платежів відповідно до розділу X Митного Кодексу України.

Для декларування у митний режим транзиту товарів використовується митна декларація. Дата відображення в обліку імпортного активу не залежить від дати оформлення митної декларації. Вона може відповідати їй, тільки якщо на дату оформлення митної декларації підприємству передаються ризики і вигоди, підприємство отримує контроль, а також вартість активів, що імпортуються за цією декларацією, достовірно визначена.

Це стосується і тимчасової митної декларації. Після оформлення тимчасової декларації підприємство дійсно отримує право розпоряджатися товаром, що ввозиться, у межах заявленого митного режиму. Тобто підприємство має право на власний розсуд використовувати ввезений товар, у тому числі й продати його.

Товарна продукція яка ввозиться ТОВ «СЮФ» обкладається митними зборами, увізним митом, ПДВ та акцизним збором за ставками та з урахуванням курсу іноземної валюти, встановленого Національним банком України, що діють на день подання митної декларації, оформленої для вільного використання цих товарів.

Первісна вартість імпортованих товарів формується з урахуванням п. 9 П(С)БО 9 «Запаси» і П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів», що встановлюють свої правила обліку валютних операцій:

— при імпорті товарів з подальшою оплатою первісна вартість імпортованих товарів повинна перераховуватися в гривні за курсом НБУ на дату їх отримання (дату оприбуткування товарів — визнання активів);

— при імпорті товарів з передоплатою первісна вартість імпортованих товарів у бухгалтерському обліку визначається за курсом НБУ на дату здійснення передоплати (виплати авансу).

При цьому, якщо на момент оприбуткування запасів неможливо достовірно визначити їх первісну вартість, то такі запаси можуть оцінюватися та відображатися в обліку за справедливою вартістю, з подальшим коригуванням до первісної вартості.

Тож товари можна прибуткувати на баланс підприємства за справедливою вартістю (за вартістю, вказаною в договорі або в приймально-передаточних актах) і з урахуванням митних платежів, сплачених при оформленні митної декларації: Дт 28 — Кт 631, 685, 371, 377.

Далі при оформленні митної декларації підприємство на її основі матиме право здійснити коригування.

Також, операція з увезення товару на митну територію України є об'єктом оподаткування ПДВ. Причому податкові зобов'язання з ПДВ при ввезенні виникають уже на дату подання митної декларації для митного оформлення (п. 187.8 ПКУ). А сплатити «імпортований» ПДВ слід до дня або в день її подання (п. 206.1 ПКУ).

Дане правило діє і в разі імпорту товару з оформленням тимчасової митної декларації. Як вже було зазначено, при поданні тимчасової митної декларації податки і збори (обов'язкові платежі), у тому числі і ПДВ, сплачуються в загальному порядку і в повному обсязі.

Тимчасова митна декларація виходячи з її функціонального призначення, цілком підтверджує сплату ПДВ. А отже уже після її оформлення платник має право показати суму «ввізного» ПДВ у складі податкового кредиту.

Тимчасова митна декларація є достатньою підставою для відображення сплачених за нею сум ПДВ у складі податкового кредиту.

Суми ПДВ, сплачені на митниці, збільшують ліміт реєстрації за рахунок показника Σ Митн (п. 2001.3 ПКУ). Даний показник формується на підставі митних декларацій, наданих до контролюючого органу платником, з урахуванням листів коригування (+/-) та додаткових митних декларацій (+/-).

Проте, щоб сума ПДВ з митної декларації взяла участь у розрахунку ліміту реєстрації, підприємство обов'язково повинен у графі «В» митної декларації вірно вказати додатковий реквізит — відомості про податковий номер особи, яка претендує на податковий кредит. Причому, графа В має бути заповнена в тому числі і при складанні:

- як тимчасових митних декларацій усіх типів (ТН, ТК і ТФ),
- так і додаткової митної декларації,

в яких у першій колонці «Вид» графи 47 вказаний код «028» (ПДВ), а в п'ятій колонці «спосіб платежу» — один із кодів розрахунків «01» (оплата ПДВ безготівково), «02» (оплата ПДВ готівкою до каси митниці) або «99» (сума ПДВ, що підлягає поверненню).

Досліджуване підприємство платник єдиного податку визначає курсові різниці від перерахунку операцій, виражених в іноземній валюті, заборгованості та іноземної валюти на дату балансу, а також на дату здійснення господарської операції згідно з вимогами П(С)БО.

У податковій декларації підприємства зазначається лише обсяг доходу, відображення витрат не передбачено. Таким чином, позитивне значення курсових різниць від перерахунку іноземної валюти включається до складу доходів такого платника податку. Від'ємне значення курсових різниць від перерахунку іноземної валюти не зменшує базу оподаткування єдиним податком.

Базою оподаткування товарів які звільнені від сплати податку на додану вартість є їх митна вартість, включаючи витрати на транспортування, навантаження, розвантаження, страхування до пункту перетину митного кордону України, а також витрати на сплату брокерських та інших видів винагород, пов'язаних з ввезенням таких товарів на митну територію України.

Ставка ПДВ по імпортних операціях складає 20%. Платниками податку є всі особи, які зареєстровані платниками цього податку. Сума ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету визначається за наступними формулами:

$$ПДВ=(B+Ca+Cm)*П/100, \quad (2.1)$$

де В - митна вартість, Са - сума акцизного збору, См - сума мита, П - ставка ПДВ.

Отже, у всіх випадках придбання імпортованих товарів заповнюється митна декларація. На момент розмитнення товарів, завезених на територію України, підприємство повинно сплатити ПДВ до бюджету, показавши платіжне доручення на перерахунок даного податку. Не сплачені у визначені терміни суми ПДВ з товарів, що ввозяться на митну територію України стягуються у встановленому порядку згідно вимог Закону України №2181 „Про розрахунки з бюджетом і позабюджетними органами”.

На відміну від дати виникнення податкових зобов'язань з ПДВ в частині товарів, що ввозяться на митну територію України, якою є дата розмитнення товарів, датою виникнення податкових зобов'язань з ПДВ з вартості імпортованих послуг є дата перерахунку коштів з рахунку платника податку,

який імпортує ці послуги, або дата оформлення первинного документа про факт отримання таких послуг.

2.3. Управлінський облік грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті підприємства

З метою покращення процесу прийняття ефективних управлінських рішень щодо оптимізації грошових потоків, ТОВ «СЮФ» має постійно працювати над удосконаленням управлінського обліку, адже останній дозволяє забезпечити своєчасне надання керівництву необхідної фактографічної інформації про хід господарського процесу.

Під управлінським обліком розуміють реєстрацію, узагальнення та аналіз інформації необхідної для прийняття виважених управлінських рішень.

Запровадженню управлінського обліку на торговельних підприємствах сприяють два фактори. По-перше, сучасний ринок вимагає, щоб бухгалтерія, з однієї сторони, своєчасно надавала керівництву об'єктивну інформацію про хід господарського процесу, а з іншої сторони, проявляла би гнучкість в оцінці можливих витрат (результатів) у випадку зміни політики управління або зовнішніх умов. Другим фактором стало ускладнення організаційних форм сучасного бізнесу.

Проведені дослідження, дозволили встановити, що на ТОВ «СЮФ» майже відсутній управлінський облік, так як бухгалтер здійснює фінансовий облік з метою визначення оподаткового доходу та вчасності сплати відповідних податків.

Разом з тим, на нашу думку, не зважаючи на невеликі обсяги діяльності ТОВ «СЮФ», впровадження в практичну діяльність системи управлінського обліку дозволить покращити аналітичність облікової інформації та дозволить оптимізувати господарські процеси.

Загалом, головними об'єктами управлінського обліку є витрати і доходи підприємства, фінансові результати, попередньо відображені в фінансовому обліку.

На особливу увагу заслуговує процес бюджетування як складова управлінського обліку. Загалом, бюджет грошових коштів – це затверджений керівництвом підприємства документ, що містить загальний розмір коштів на відповідний плановий період, їх склад по статтям надходження та витрачання з розбивкою на планові періоди. ТОВ «СЮФ» може скласти як узагальнені бюджети (бюджет грошових потоків підприємства) так і деталізовані бюджети (бюджет коштів в іноземній або національній валюті) Етапи формування бюджету грошових коштів можна представити наступним чином (рис. 2.2).

У процесі бюджетування підприємство має змогу не тільки визначити найбільш перспективні та прибуткові напрямки, а й знайти шляхи підвищення ефективності через врахування обмежуючих факторів. Діяльність компанії залежить від багатьох внутрішніх та зовнішніх факторів, які можуть гальмувати або обмежувати розвиток бізнесу. Це можуть бути наявне фінансування, попит на продукцію, виробничі та логістичні потужності, наявність робочої сили потрібної кваліфікації, інші чинники.

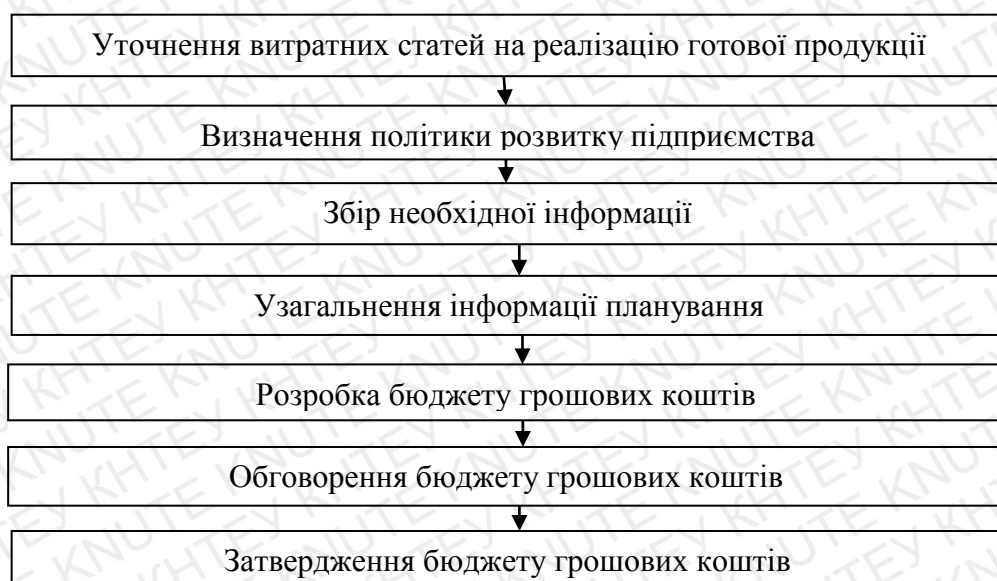

Рис. 2.2 Етапи розробки бюджету грошових коштів підприємства

Джерело: розроблено автором

Правильно організований процес бюджетування дозволяє усвідомити всі фінансові, виробничі, ринкові обмеження, та діяти по їх оптимізації прицільно і своєчасно, забезпечуючи найкраще використання наявних можливостей та ресурсів.

Своєчасно та грамотно складений бюджет допоможе заздалегідь виявити напрямки бізнесу та підрозділи компанії, які потребують залучення зовнішнього фінансування, оцінити потребу у коштах, збалансувати внутрішні та зовнішні джерела фінансування.

Автоматизація облікового, аналітичного та контрольного процесу дозволить зменшити кількість помилок при обробці інформації, скоротити час на здійснення облікових, аналітичних та контрольних процедур, зменшити кількість ручних операцій.

Для накопичення інформації про курсові різниці, які виникають при здійсненні валютних операцій та зручності їх розрахунку на досліджуваному підприємстві доцільно застосовувати Аналітичну відомість курсових різниць (табл. 2.4).

Бюджетна відомість призначена для розрахунку курсових різниць за експортними операціями, а також для контролю за їх виникненням (на дату звіту та на дату останньої операції). Записи в даному документі доцільно здійснювати в розрізі контрактів. При цьому, по завершенню конкретної операції бухгалтер матиме вичерпну інформацію про доходи чи втрати від курсових різниць, які виникли при цьому (гр. 10, 11).

Якщо операція здійснюватиметься за першою подією – отримання авансу (контракт № 104), то курсові різниці виникають за валютою отриманою від покупця на рахунок в банку. Оскільки умови контракту виконувалися в двох звітних періодах, курсові різниці виникли і на дату звіту (500 грн.), і на дату останньої операції (300 грн.). При цьому позитивна курсова різниця в обліку буде відображена за кредитом рахунку 714 «Дохід від операційної курсової різниці», а негативна – за дебетом рахунку 945 «Втрати від операційної курсової різниці».

Виконання умов контракту № 103, здійснювалось також в двох звітних періодах, але першою подією було відвантаження товару, а потім оплата. В даному випадку курсові різниці розраховуються за дебіторською заборгованістю (рахунок 362 «Розрахунки з іноземними покупцями») та коштами отриманими в погашення заборгованості (рахунок 314 «Інші рахунки в банку в іноземній валюті»).

Виходячи з даних аналітичної таблиці, суми позитивних курсових різниць, які виникли за отриманими валютними коштами (рахунок 314) будуть відображені у Відомості 1.2, а негативні – в Журналі 1 у відповідних графах. Доходи і втрати від операційних курсових різниць, які виникли в наслідок перерахунку дебіторської заборгованості відображаються в Журналі 3 та відомості 3.1.

Таблиця 2.4

**Бюджетна відомість курсових різниць за експортними операціями
ТОВ «СЮФ»**

№ контракту	Балансовий рахунок	Дата операції (митного оформлення та (або) надходження валюти)	Сума іноземної валюти	Курс НБУ на дату операції (грн. / іноз. вал.)	Дата звіту	Курс НБУ на дату звіту (грн. / іноз. вал.)	Дата останньої операції	Курс НБУ на дату останньої операції (грн. / іноз. вал.)	Курсова різниця, грн.	
									позитивна	негативна
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
103	362	27.01	\$20 000	25,365	31.01	25,38	11.02	25,37	300	200
	314	13.02	\$20 000	25,37	---	---	13.02	25,375	100	---
104	314	28.03	\$10 000	25,40	31.03	25,45	03.04	25,42	500	300

Джерело: розроблено автором на основі даних ТОВ «СЮФ»

Отже, бюджетну відомість курсових різниць можна вважати проміжним

аналітичним регістром, який дасть можливість ТОВ «Сюф» уникнути суттєвих помилок при розрахунку курсових різниць в періодах їх виникнення. Вона є простою та зручною у використанні, дає можливість контролювати правильність та повноту розрахунків курсових різниць.

Висновки за розділом 2

1. Підставою для обліку господарських операцій є первинні документи, тобто оприбуткування іноземної готівки фіксується у первинному документі. В роботі наведені первинні документи з обліку грошових коштів в іноземній валюті.

2. ТОВ «СЮФ» відноситься до платників єдиного податку, тобто перебуває на спрощеній системі оподаткування. Відповідно до п. 291.4 Податкового кодексу України, ТОВ «СЮФ» застосовуючи спрощену систему оподаткування, обліку та звітності відноситься до третьої групи платників єдиного податку. Дохід ТОВ «СЮФ» включає позитивну різницю між доходом, отриманим у податковому (звітному) періоді від продажу іноземної валюти, що надійшла на рахунок платника від здійснення господарських операцій з експорту або отримання такої валюти у формі відсотків за валютним депозитним рахунком, та доходом, отриманим (облікованим) від здійснення перерахунку вартості валюти за курсом НБУ на дату надходження такої валюти на рахунок у такому податковому періоді.

3. На ТОВ «СЮФ» управлінський облік може здійснювати головний бухгалтер підприємства. На особливу увагу заслуговує процес бюджетування як складова управлінського обліку. ТОВ «СЮФ» може складати як узагальнені бюджети (бюджет грошових потоків підприємства) так і деталізовані бюджети (бюджет коштів в іноземній або національній валюті) в роботі запропоновані етапи формування бюджету грошових коштів.

4. Для накопичення інформації про курсові різниці, які виникають при здійсненні валютних операцій та зручності їх розрахунку на досліджуваному підприємстві доцільно застосовувати Бюджетну відомість курсових різниць.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ НА ТОВ «СЮФ»

3.1. Напрями удосконалення обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті

Проведені дослідження, дозволили виявити, ряд порушень, яких допускає ТОВ «СЮФ» під час облікової оцінки грошових коштів в іноземній валюті з метою визначення напрямів удосконалення обліку грошових коштів (рис. 3.1).

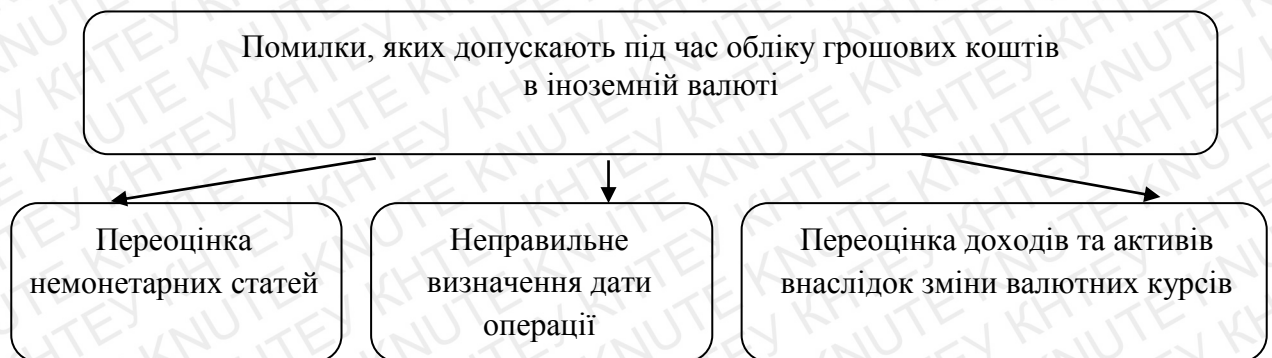

Рис. 3.1 Помилки під час обліку операцій з грошовими коштами в іноземній валюті ТОВ «СЮФ»

Джерело: розроблено автором

Як видно з рис. 3.1, однією із головних помилок облікової оцінки операцій з іноземною валютою є здійснення переоцінки немонетарних статей, а саме дебіторської заборгованості за авансами, що видані постачальникам, або кредиторської заборгованості за авансами, що отримані від покупців. Відповідно до чинного законодавства [4], немонетарні активи (а саме отримані та видані аванси) визнаються на дату балансу за курсом, який діяв на дату отримання авансу, та не повинні переоцінюватись у зв'язку зі зміною валютного курсу.

Наступною поширеною помилкою є неправильне визначення дати операції. Часто помилковою практикою є визначення дати операції з розрахунків в іноземній валюті дати, що зазначена у вантажно-митній

декларації, якою оформлюється експорт або імпорт товарів. Разом з тим, датою здійснення операції щодо реалізації (поставки) товарної продукції є дата переходу права власності на товари від постачальника покупцеві. На особливу увагу заслуговує перевірка правильності визначення дати операції, яка припадає на період зміни звітних періодів.

Також, поширеною помилкою є переоцінка доходів (витрат) від зміни валютних курсів. Вчасне виявлення даних порушень дозволить не допустити невірної облікового відображення операцій з грошовими коштами в іноземній валюті ТОВ «СЮФ», спотворити фінансову звітність та отримати відповідні штрафні санкції від фіскальних органів.

Необхідно відзначити, що концептуальною основою обліку операцій з грошовими коштами в іноземній валюті є П(С)БО або МСБО, в залежності від того відповідно до яких стандартів (вітчизняних чи міжнародних) підприємство здійснює бухгалтерський облік.

Досліджуване підприємство (ТОВ «СЮФ») здійснює облік відповідно до вітчизняних стандартів бухгалтерського обліку. Окремі положення, які підприємство використовує під час облікового відображення операцій з грошовими коштами в іноземній валюті має бути розкрито в обліковій політиці підприємства. На нашу думку, в обліковій політиці ТОВ «СЮФ» не в повній мірі розкриті головні засади облікового відображення грошових коштів в іноземній валюті.

На нашу думку підприємство має розкривати в обліковій політиці наступну інформацію:

- яким чином здійснюється оцінка грошових коштів в іноземній валюті;
- на яких рахунках бухгалтерського обліку відображаються операції з грошовими коштами в іноземній валюті;
- де у фінансовій звітності відображається інформація про операції з грошовими коштами в іноземній валюті, і т.д.

Дана інформація може відображатись як у самій обліковій політиці так і у додатках до неї. З метою порівняння облікового відображення грошових

коштів в іноземній валюті відповідно до П(С)БО 21 «Вплив зміни валютних курсів» [8], та МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів» [5] доцільно навести об'єкти та елементи облікової політики підприємства у частині операцій в іноземній валюті (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Об'єкти та елементи облікової політики підприємства у частині операцій з грошовими коштами в іноземній валюті

	Об'єкти облікової політики	Елементи облікової політики	
		П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»	МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів»
1.	Операції з грошовими коштами в іноземній валюті	Відображаються в бухгалтерському обліку за курсом на дату здійснення господарської операції	Відображаються у обліку із застосуванням поточного валютного курсу на дату здійснення операції
2.	Курсові різниці	Визначаються на дату здійснення розрахунків та на дату балансу, відображаються у складі інших операцій або інших доходів (витрат)	Визначаються при зміні валютного курсу між датою операції та датою здійснення розрахунків, відображаються у складі прибутків за період в якому вони виникли.
3.	Перерахунок статей фінансової звітності (монетарних та немонетарних статей зарубіжної господарської одиниці)	Підлягають перерахунку за валютним курсом на дату балансу	Підлягають перерахунку за валютним курсом закриття на дату складання звіту про фінансовий стан.
4.	Перерахунок статей руху грошових коштів	-	Регулюється МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів»: рух коштів зарубіжних господарських одиниць перераховується за валютним курсом на дату виникнення грошових потоків.
5.	Середньозважений валютний курс	Є результатом ділення суми добутків величин курсів НБУ та кількості днів їх дії у звітному місяці на кількість календарних днів у цьому місяці	Не передбачено чіткого порядку розрахунку середнього курсу

Джерелоб [5, 8]

Відповідно до порівняльної таблиці простежуються відмінності між нормативним регулювання порядку облікового відображення грошових коштів в іноземній валюті. Відповідно до вітчизняного обліку, підприємства наділені правом вибору чи слід застосовувати середньозважені валютні курси для перерахунку вартості статей доходів та витрат, руху грошових коштів в

іноземній валюті, а також порядку відображення різниць у курсах, якими є різниці між курсами НБУ та МВБ, що виникають при купівлі-продажу іноземної валюти.

Відповідно до МСБО 21 «Вплив зміни валютних курсів» [5], підприємства які здійснюють облік відповідно до міжнародного законодавства наділяються набагато ширшими правами вибору із застосуванням професійного судження. Відповідно до даного нормативного акту, виділяється декілька видів валют:

1. функціональна - це основна валюта економічного середовища, в якому підприємство здійснює свою діяльність;
2. іноземна ;
3. валюта представлення – валюта в якій представляється фінансова звітність підприємства.

Відповідно до цього, підприємства в обліковій політиці мають уточнити валюту представлення фінансової звітності. Також, в обліковій політиці підприємства мають прописати, які статті відносяться до монетарних а які до немонетарних статей. Адже поділ статей на дані види є суб`єктивним та залежить від умов здійснення господарських операцій. Також на дату балансу підприємства мають перераховувати статті у функціональну валюту, в обліковій політиці необхідно прописати курс, за яким необхідно здійснювати перерахунок.

Якщо ТОВ «СЮФ» врахує наші пропозиції в Наказі про облікову політику підприємства, це дозволить підприємству більш детально визначити головні організаційні засади бухгалтерського обліку грошових коштів в іноземній валюті та унеможливить виникнення порушень та зловживань в даному напрямку облікових робіт.

Для забезпечення оперативного контролю за рухом грошових коштів, ми пропонуємо здійснювати на ТОВ «СЮФ» розробку фінансових планів (бюджетів) надходження і витрачання грошових коштів на наступний рік, де

буде здійснено розрахунок планового доходу від основної діяльності та витрати коштів у розрізі статей витрат.

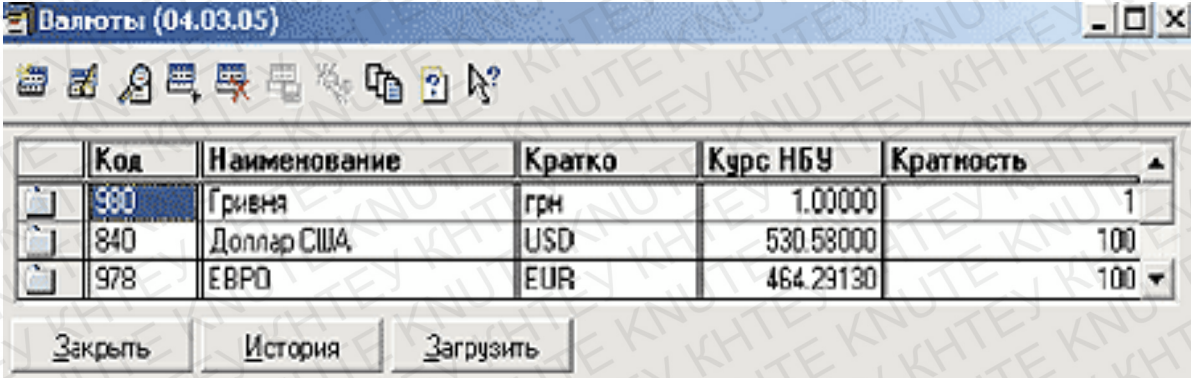
Також досліджуваному підприємству на початку кожного місяця доцільно було б формувати звіт за попередній місяць про надходження і використання грошових коштів та порівнювати його з нормативними (плановими) показниками. Така система контролю, на наш погляд, є перспективною і вона значно вплине на підвищення ефективності усього процесу управління діяльністю підприємства.

Наступним напрямом удосконалення як фінансового так управлінського обліку є удосконалення автоматизації. В сучасних умовах господарювання, автоматизація бізнес-процесів загалом та бухгалтерського обліку є однією із найважливіших стадій технічного прогресу. ТОВ «СЮФ» веде бухгалтерський облік з використанням програми «1С: Підприємство 7.0».

Автоматизація, зазвичай, здійснюється кваліфікованими у цьому питанні спеціалістами. Необхідно звернути особливу увагу на ускладнення, що виникають у більшості компаній при автоматизації обліку.

З метою забезпечення списку валют, та їх курсів, а також збезпечення формування бухгалтерських проводок за рахунками, для яких встановлена ознака ведення валютного обліку, призначений Довідник «Валюти». При заповненні коду валюти використовують Класифікатор іноземних валют.

Якщо змінюється курс валюти, вдовідник необхідно внести відповідні корективи та змінити курс.

Код	Наименование	Кратко	Курс НБУ	Кратность
980	Гривна	грн	1.00000	1
840	Доллар США	USD	530.58000	100
978	ЕВРО	EUR	464.29130	100

Закрьть История Загрузить

Рис. 3.2 Класифікатор іноземної валюти

Перш ніж почати відображення операцій з іноземною валютою, треба пересвідчитися, що до програми введено курси валют за всі потрібні дати. Якщо який-небудь день пропущено, програма використовуватиме курс на попередній день. Оскільки ТОВ «СЮФ» використовує Інтернет, можна не заносити записи до довідника вручну, а завантажити курси валют із сайту finance.com.ua. Викликається завантаження натисненням кнопки Загрузить у формі довідника «Валюты».

3.2 Заходи удосконалення обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті за умов застосування інформаційних систем і технологій

Згідно проведених досліджень, для покращення ефективного управління грошовими коштами в іноземній валюті, пропонується вдосконалити внутрішню звітність на ТОВ «СЮФ», а саме створювати окремі щомісячні аналітичні відомості (реєстри) надходження та витрачання грошових коштів. Приклад аналітичної відомості з обліку грошових коштів на ТОВ «СЮФ» наведена в табл. 3.2

Дана аналітична відомість надасть змогу керівникові наглядно бачити надходження і витрачання коштів на поточному та валютному рахунках, мету, суми та контрагентів.

Інформація з даних відомостей може використовуватися для складання платіжного календарю, допоможе проаналізувати строки надходження більшої частини сум коштів і їх витрачання, у прийнятті рішень, покращить ефективність та дієвість управління, підвищить прозорість та якість бухгалтерського обліку.

Запропонована відомість буде складатися на підставі первинних та зведених документів щодо обліку грошових коштів. Тому правдивість цієї інформації буде залежати від правильності організації та ведення обліку грошових коштів загалом та грошових коштів в іноземній валюті зокрема.

Як зазналось в попередніх розділах випускної кваліфікаційної роботи визначення курсових різниць по монетарних статтях в іноземній валюті здійснюється на дату здійснення розрахунків і на дату балансу. На нашу думку, для автоматичного визначення монетарних та не монетарних статей, доцільно встановити константу «Виділяти аванси» у значення «Так». При цьому суми отриманих та виданих авансів не будуть переоцінюватись в бухгалтерському обліку, а операції одержання або продажу товарів будуть враховані за курсом передоплати.

Розрахунок курсових різниць на ТОВ «СЮФ» за монетарними статтями на дату розрахунку здійснюється автоматично, документами, що відображають відповідну господарську операцію («Прибуткова накладна», «Видаткова накладна» «Банківська виписка», «Касовий ордер»). Розрахунок курсових різниць здійснюється документом «Переоцінка валют». Даний документ здійснює перерахунок одночасно за всіма розрахунками за якими встановлена ознака валютного обліку.

При проведенні документ перевіряє залишки по всіх рахунках та субконто, що зазначені у табличній формі. При цьому, курсова різниця, по всіх рахунках та субконто, зазначених у табличній частині документа, вважатиметься неопераційною, курсова різниця по всіх інших рахунках і субконто – операційною.

Заповнення документа «придбання валюти» доцільно розпочинати із зазначенням гривневого поточного рахунка, з якого було списано гроші на купівлю валюти та валютного рахунка на який буде зараховано валюту. Вибір даних значень здійснюється з довідника «Рахунки нашої фірми». Далі вноситься інформація: сума валюти, що купується (реквізит «Сума валюти»); сума валюти, що купується у перерахуванні на гривні за курсом її придбання (реквізит «Сума. грн»); уповноважений банк (аналітика за рахунком 333); сума комісійних гривнях. У реквізиті «Всього» відобразиться загальна сума гривень, витрачена на купівлю валюти.

З метою формування проводок з метою включення сум сплачених на обов'язкове пенсійне страхування до складу операційних витрат, а також проводки по відображенню курсової різниці на закладці «Додатково» повинні бути визначені рахунки обліку витрат (доходів) і відповідні об'єкти їх аналітики. Вид діяльності для рахунків витрат або доходів зазначається в однойменному реквізиті закладки «Основні».

Расчетные счета и сумма валюты	
Валютный р/с:	Основной (доллары)
Валюта:	Доллар США
Сумма покупаемой валюты:	2,500.00
Гривневый р/с:	Основной
Курс НБУ:	830.00000
Сумма (грн):	20,750.00
Уполномоченный банк	
Банк:	Аваль, АПБ
Комиссия (грн):	1,037.50
Итого (грн):	21,787.50
Вид деятельности:	Основная деятельность
Примечание:	
Затраты и доходы	
По разнице между бал. стоимостью валюты и курсом НБУ:	
Счет затрат:	945
Счет доходов:	714
Вид затрат:	Операционная курсовая разни
По комиссионным:	
Счет затрат:	949
Вид затрат:	Услуги банков
По отчислениям в Пенсионный:	
Счет затрат:	949
Вид затрат:	Услуги банков
Валовые расходы	
Покупка	(3 29.11) Оплата послуг конверси

Рис. 3.3 Інтерфейс екранної форми документа «Придбання валюти»

Після того, як даний документ буде заповнений, його потрібно зберегти та провести.

Усі операції з валютним рахунком реєструються на підставі банківських виписок та супроводжувальних документів, які до них додаються. «Банківська виписка» вважається валютною, якщо в якості валюти рахунки вибрана іноземна валюта. При проведенні документа в обліку формуються проводки як в іноземній валюті так і в гривнях за курсом НБУ на дату виписки. Також буде здійснено перерахунок залишків у валюті за монетарними статтями балансу на дату документа.

Якщо ТОВ «СЮФ» продає іноземну валюту то користується документом «Продаж валюти». Заповнення даного документа починається із вибору гривневого поточного рахунку, на який надійдуть грошові кошти від продажу валюти. Валютний рахунок, з якого буде перераховно валюту, а також

найменування валюти зазначається у реквізитах «Валютний рахунок», «Валюта». Також, зазначається курс НБУ за яким буде здійснено списання собівартості проданої валюти з рахунка 334 «Кошти в дорозі в іноземній валюті» у кореспонденції з рахунком 942 «Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти».

Загальна сума валюти вказується у реквізиті «Сума валюти». Балансова вартість валюти буде розрахована автоматично при проведенні документа та відобразиться при повторному відкритті документа.

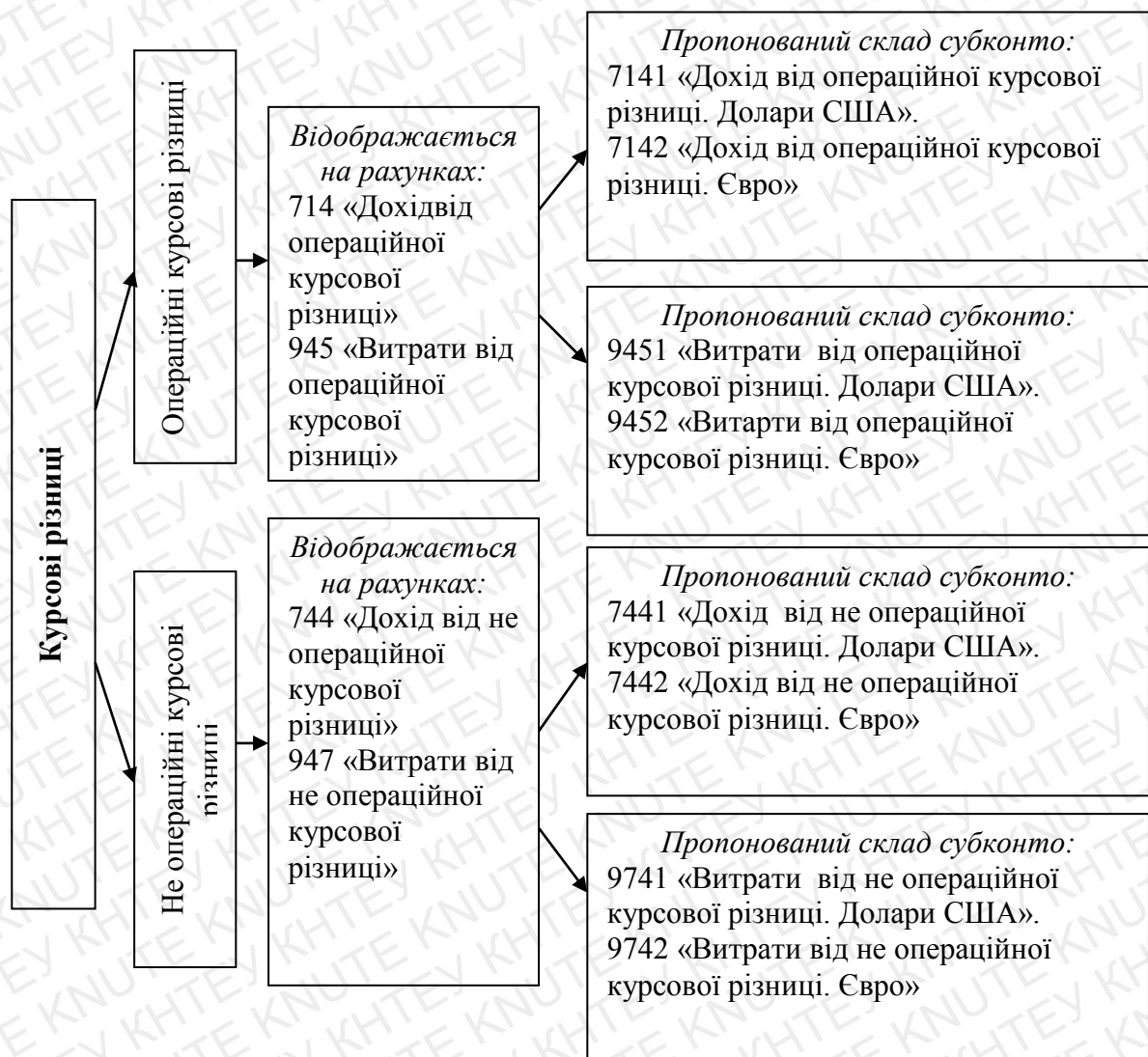

Рис. 3.4 Запропонована схема відображення в бухгалтерському обліку ТОВ «СЮФ» курсових різниць в умовах автоматизованого ведення обліку

Джерело: розроблено автором

Як зазначалось, в попередніх питаннях роботи, ми пропонуємо відкривати аналітичні рахунки в розрізі окремих валют. Дана пропозиція пояснюється не доцільністю аналітичного обліку розрахунків із іноземними покупцями в розрізі країн, оскільки підприємства, здійснюючи зовнішньоторгові операції, співпрацюють із багатьма контрагентами. Тому їх групування в розрізі використовуваної валюти сприятиме пришвидшенню процесу надання інформації для користувачів та покращенню її презентабельності.

Як зазначалось в попередніх розділах, аналітичної деталізації також потребує субрахунок 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»: 6321 «Розрахунки з іноземними постачальниками. Доллари США»; 6322 «Розрахунки з іноземними постачальниками. Євро». В зв'язку з цим, в програмі 1С: Бухгалтерія доцільно створити субkonto «Валюти» до субрахунків 362 «Розрахунки з іноземними покупцями та замовниками» та рахунку 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками та підрядчиками».

Також, з метою удосконалення управлінського обліку грошових коштів в іноземній валюті доцільно відкривати рахунки третього та четвертого порядків – субрахунки та аналітичні рахунки управлінського обліку (табл. 3.2).

Деталізація рахунків в частині виділення розрахунків з контрагентами в іноземній валюті за видами валют, дозволить покращити інформативність облікової інформації та підвищити ефективність контролю та прийняття управлінських рішень на досліджуваному підприємстві.

Зважаючи на те, що на сьогоднішній день на ТОВ «СЮФ» удосконаленню системі управлінського обліку грошових коштів в іноземній валюті приділяється незначна увага, доцільно запропонувати головному бухгалтеру підприємства деталізувати аналітичні рахунки, а також розробляти внутрішню управлінську звітність, яка б відображала особливості здійснення господарської діяльності підприємства.

Щоб виконати переоцінку активів та зобовязань підприємства в іноземній валюті в останній робочий день звітного періоду, у програмі 1С; Бухгалтерія доцільно використати документ «Переоцінка валюти».

Таблиця 3.2

**Аналітичні рахунки обліку грошових коштів в іноземній валюті
ТОВ «СЮФ»**

Синтетичні рахунки	Аналітичні рахунки
302 «Грошові кошти в касі в іноземній валюті»	3021 «Грошові кошти в касі в іноземній валюті (долар США)»
	3022 «Грошові кошти в касі в іноземній валюті (євро)»
312 «Поточні рахунки в іноземній валюті»	3121 «Грошові кошти на поточних рахунках в іноземній валюті (долар США)»
	3122 «Грошові кошти на поточних рахунках в іноземній валюті (євро)»
314 «Інші розрахунки в банку з іноземною валютою»	3141 «Грошові кошти на інших рахунках в іноземній валюті (долар США)»
	3142 «Грошові кошти на інших рахунках в іноземній валюті (євро)»
362 «Розрахунки з іноземними покупцями»	3621 «Розрахунки з іноземними покупцями (долар США)»
	3622 «Розрахунки з іноземними покупцями (євро)»
632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»	6321 «Розрахунки з іноземними постачальниками (долар США)»
	6322 «Розрахунки з іноземними постачальниками (євро)»

Джерело: розроблено автором на базі даних підприємства

Також, для узагальнення інформації про курсові різниці, втрати та доходи від них, пропонуємо створювати Звіт «Карта обліку курсових різниць», яку доцільно формувати в розрізі окремих валют.

Отже, впровадження в практичну діяльність ТОВ «СЮФ» наших пропозицій, сприятиме достовірному відображенню доходів та витрат від курсових різниць у бухгалтерському обліку та звітності господарюючих суб'єктів, забезпечить інформаційну базу для здійснення оперативного аналізу доходів та витрат, унаслідок зміни курсу іноземних валют.

Висновки за розділом 3

1. Проведені дослідження, дозволили виявити, ряд порушень, яких допускає ТОВ «СЮФ» під час облікової оцінки грошових коштів в іноземній валюті. Окремі положення, які підприємство використовує під час облікового

відображення операцій з грошовими коштами в іноземній валюті має бути розкрито в обліковій політиці підприємства. На нашу думку, в обліковій політиці ТОВ «СЮФ» не в повній мірі розкриті головні засади облікового відображення грошових коштів в іноземній валюті. Підприємство має розкривати в обліковій політиці наступну інформацію:

- яким чином здійснюється оцінка грошових коштів в іноземній валюті;
- на яких рахунках бухгалтерського обліку відображаються операції з грошовими коштами в іноземній валюті;
- де у фінансовій звітності відображається інформація про операції з грошовими коштами в іноземній валюті, і т.д.

2. Для покращення ефективного управління грошовими коштами в іноземній валюті, пропонується вдосконалити внутрішню звітність на ТОВ «СЮФ», а саме створювати окремі щомісячні аналітичні відомості (реєстри) надходження та витрачання грошових коштів. Дана аналітична відомість надасть змогу керівникові наглядно бачити надходження і витрачання коштів на поточному та валютному рахунках, мету, суми та контрагентів.

3. Пропонуємо відкривати аналітичні рахунки в розрізі окремих валют. Дана пропозиція пояснюється не доцільністю аналітичного обліку розрахунків із іноземними покупцями в розрізі країн, оскільки підприємства, здійснюючи зовнішньоторгові операції, співпрацюють із багатьма контрагентами. Тому їх групування в розрізі використовуваної валюти сприятиме пришвидшенню процесу надання інформації для користувачів та покращенню її презентабельності.

5. В програмі 1С: Бухгалтерія доцільно створити субkonto «Валюти» до субрахунків 362 «Розрахунки з іноземними покупцями та замовниками» та рахунку 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками та підрядчиками». для узагальнення інформації про курсові різниці, втрати та доходи від них, пропонуємо створювати Звіт «Карта обліку курсових різниць», яку доцільно формувати в розрізі окремих валют.

ВИСНОВКИ

В роботі визначені теоретичні основи обліку грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті та сформульовані наступні висновки:

1. Грошові кошти є найліквіднішим активом підприємства. Проведені дослідження, дозволили встановити, що підприємства мають відрізнити валютні операції та монетарні статті, адже неправильне розуміння даних понять стає причиною помилок в обліковому відображенні даних операцій. Грошові кошти, які задіяні в господарському процесі, відносяться до монетарних активів та потребують перерахунку (переоцінки) на кожну звітну дату. З метою уточнення видів грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті, а також з метою виділення класифікаційних ознак які дозволяють удосконалити аналітичний облік, в роботі наведено класифікацію грошових коштів та їх еквівалентів.

2. Дослідивши Закон «Про валюту і валютні операції», ми виявили ряд позитивних факторів, таких як: збільшення терміну повернення валютної виручки (з 180 днів на 365 днів); можливість здійснювати розрахунки за зовнішньоекономічними контрактами у межах вдвічі збільшеного граничного строку, в тому числі за незавершеними операціями. Суттєвим послабленням є те, що юридичним та фізичним особам, при отриманні кредитів (позик) з-за кордону, не потрібно реєструвати їх в НБУ та інформувати НБУ про зміни за такими кредитами (позиками). Під час дослідження було виявлено, що даний закон зменшив ймовірність штрафів при невиконанні його умов.

3. Підставою для обліку господарських операцій є первинні документи, тобто оприбуткування іноземної готівки фіксується у первинному документі. Слід зазначити, що під час реалізації ювелірної продукції, ТОВ «СЮФ» несе додаткові витрати, серед яких митні платежі, які відображаються за дебетом рахунку 93 «Витрати на збут» та кредитом рахунку 641 «Розрахунки за податками».

4. ТОВ «СЮФ» відноситься до платників єдиного податку, тобто перебуває на спрощеній системі оподаткування. Відповідно до Податкового

кодексу України ТОВ «Сюф» підпадає під вимоги до юридичних осіб платників єдиного податку, та відноситься до третьої групи. Приватне підприємство сплачує 3 % суми доходу отриманого за звітний період та є платником податку на додану вартість. Також, підприємство сплачує податок до Пенсійного фонду за клеймування ювелірних виробів в розмірі 10 % від їх вартості.

5. На ТОВ «СЮФ» управлінський облік може здійснювати головний бухгалтер підприємства. На особливу увагу заслуговує процес бюджетування як складова управлінського обліку. ТОВ «СЮФ» може складати як узагальнені бюджети (бюджет грошових потоків підприємства) так і деталізовані бюджети (бюджет коштів в іноземній або національній валюті) В роботі запропоновані етапи формування бюджету грошових коштів. З метою удосконалення управлінського обліку грошових коштів в іноземній валюті доцільно відкривати рахунки третього та четвертого порядків – субрахунки та аналітичні рахунки управлінського обліку. Деталізація рахунків в частині виділення розрахунків з контрагентами в іноземній валюті за видами валют, дозволить покращити інформативність облікової інформації та підвищити ефективність контролю та прийняття управлінських рішень на досліджуваному підприємстві.

6. Для накопичення інформації про курсові різниці, які виникають при здійсненні валютних операцій та зручності їх розрахунку на досліджуваному підприємстві доцільно застосовувати Аналітичну відомість курсових різниць. Записи в даному документі доцільно здійснювати в розрізі контрактів. При цьому, по завершенню конкретної операції бухгалтер матиме вичерпну інформацію про доходи чи втрати від курсових різниць, які виникли при цьому. Аналітичну відомість курсових різниць можна вважати проміжним аналітичним регістром, який дасть можливість ТОВ «СЮФ» уникнути суттєвих помилок при розрахунку курсових різниць в періодах їх виникнення. Вона є простою та зручною у використанні, дає можливість контролювати правильність та повноту розрахунків курсових різниць.

Проведені дослідження, дозволили виявити, ряд порушень, яких допускає ТОВ «СЮФ» під час облікової оцінки грошових коштів в іноземній валюті. Окремі положення, які підприємство використовує під час облікового відображення операцій з грошовими коштами в іноземній валюті має бути розкрито в обліковій політиці підприємства. На нашу думку, в обліковій політиці ТОВ «СЮФ» не в повній мірі розкриті головні засади облікового відображення грошових коштів в іноземній валюті. Підприємство має розкривати в обліковій політиці наступну інформацію:

- яким чином здійснюється оцінка грошових коштів в іноземній валюті;
- на яких рахунках бухгалтерського обліку відображаються операції з грошовими коштами в іноземній валюті;
- де у фінансовій звітності відображається інформація про операції з грошовими коштами в іноземній валюті, і т.д.

7. Для забезпечення оперативного контролю за рухом грошових коштів, ми пропонуємо здійснювати на ТОВ «СЮФ» розробку фінансових планів (бюджетів) надходження і витрачання грошових коштів на наступний рік, де буде здійснено розрахунок планового доходу від основної діяльності та витрати коштів у розрізі статей витрат. Для покращення ефективного управління грошовими коштами в іноземній валюті, пропонується вдосконалити внутрішню звітність на ТОВ «СЮФ», а саме створювати окремі щомісячні аналітичні відомості (реєстри) надходження та витрачання грошових коштів. Пропонуємо відкривати аналітичні рахунки в розрізі окремих валют. Дана пропозиція пояснюється не доцільністю аналітичного обліку розрахунків із іноземними покупцями в розрізі країн, оскільки підприємства, здійснюючи зовнішньоторгові операції, співпрацюють із багатьма контрагентами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Безверхий К. В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні : монографія / К. В. Безверхий, Т. В. Бочуля. -К. : Центр учб. літ., 2014. -184 с
2. Бенько М. М. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку : монографія / М. М. Бенько. – К.: КНТЕУ, 2010. – 336 с.
3. Брухановський Р.Ф. Бухгалтерський облік: підруч./ Р.Ф. Брухановський.-Тернопіль: ТНЕУ, 2016.-480с.
4. Вареник В.М. Властивості грошових потоків / В.М.Вареник // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. – 2011. – №1(4). – С.77-80.
5. Височан О.С. Облік і контроль грошових коштів та їх еквівалентів: теорія, методика, організація: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит»/ О.С. Височан. – К., 2009. – 23 с.
6. Волкова І. А. Розрахунки іноземною валютою та їх облік в зовнішньоекономічній діяльності підприємств України / І.А. Волкова, Б.І. Іванюк // Сталій розвиток економіки. –2011. –№ 7. –С. 184–187.
7. Галещук С. М. Облік і аналіз операцій в іноземній валюті : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд.ек. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» /С. М. Галещук Терноп. нац. екон. ун-т. – Тернопіль, 2015. – 20 с.
8. Галещук С. М. Облік і аналіз операцій в іноземній валюті : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / С. М. Галещук Терноп. нац. екон. ун-т. – Тернопіль, 2015. – 20 с.
9. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: монографія. — К.: ЦНЛ, 2012. — 522с.
10. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підручник.-Київ: «Центр учбової літератури», 2018.-534с.

11. Грабова Н.Н. Бухгалтерський облік у промислових та торговельних підприємствах: навч. посіб. / Н.Н.Грабова, В.Н.Добровський. – К.: А.С.К., 2010.- 624 с.

12. Григоревстка О.О., Каленченко Т.С. Проблеми своєчасного та повного відображення грошових коштів в системі бухгалтерського обліку // Проблеми та перспективи економіки та управління. – 2015, № 4-с.359-364.

13. Демчук Т. П. Облік валютних різниць на підприємстві при здійсненні операцій з іноземною валютою /Т. П. Демчук // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – 2009. –Вип. 4. – С. 333-341.

14. Демчук Т. П. Облік валютних різниць на підприємстві при здійсненні операцій з іноземною валютою / Т. П. Демчук // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – 2013. – Вип. 4. – С. 333-341.

15. Дубенко Н.В. Облік грошових коштів і розрахунків: проблеми сьогодення / Н.В. Дубенко // Вісник ЖДТУ (Економічні науки). – 2014. – № 4 (30). – С. 62-68.

16. Єрешко Ю.О. Бюджетування – інструмент оптимізації грошових потоків підприємства / Ю.О.Єрешко// Економічний вісник НЛУ «КП». – 2010. – №7. – С.100-105.

17. Жиглей І.В. Бухгалтерський облік валютних операцій: порядок визнання та методи оцінки: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук; спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / І.В. Жиглей. – Тернопіль, 2003. – 22 с.

18. Жиглей І.В. Бухгалтерський облік валютних операцій: порядок визнання та методи оцінки: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук; спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / І.В. Жиглей. – Тернопіль, 2003. – 22 с.

19. Житна, І. П. Сучасні технології удосконалення системи автоматизації обліку та управління виробництвом [Текст] / І. П. Житна, О. А. Садовнікова // Управління розвитком. –2010.- № 3.-С.126-128.
20. Завгородній В.П. Бухгалтерський облік в Україні: навч. посіб. / В.П.Завгородній. – К.: Видавництво А.С.К., 2012. – 847 с.
21. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» 16.04.1991 № 959-XII // URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-122>.
22. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» 16.04.1991 № 959-XII // URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
23. Звітність підприємства : підручник для внз / М. І. Бондар [та ін.] ; М-во освіти і науки України, 3Держ. вищий навч. заклад "Київ. нац. економ. ун-т ім. Вадима Гетьмана", Вищий навч. заклад УКООПСПЛКИ "Полтав. ун-т економіки і торгівлі". -К. : Центр учб. літ., 2015. -570 с
24. Івахненко,С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: навч.посіб. / С. В. Івахненко –2-ге вид., випр. –К.: Знання, 2014. –348 с.
25. Інструкцією Про відкриття, використання та закриття рахунків у національній та іноземній валютах 12.11.2003 № 492 // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>
26. Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій» // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
27. Коблянська Г. Ю. Облік і контроль грошових коштів у комп'ютерному середовищі / Г. Ю. Коблянська // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. –Київ, 2014. -№ 1. -С. 228 – 232.
28. Коблянська Г. Ю. Облік та аудит експортно-імпортних операцій підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної

діяльності)» / Коблянська Г. Ю. – Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2008. – 23 с.

29. Коваленко Н. Управління грошовими потоками українських підприємств у сучасних умовах господарювання / Н. Коваленко // Економічний аналіз. – 2011. – Випуск 8, Частина 2. – С. 200-203.

30. Михайлова Т. Купівля інвалюти: порядок та облік / Т. Михайлова // Все про бухгалтерський облік. – 2015. – № 106. – С. 17–19.

31. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 21 (МСБО 21) «Вплив змін валютних курсів» // URL:http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_022

32. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 (МСБО 7) «Звіт про рух грошових коштів» – 2012. – // URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_019. 14. Українська О.О. Оцінка валютної позиції підприємства / О.О. Українська // Бізнес Інформ. – 2012. – С. 104–108

33. Несходовський І. С. Облік грошових коштів у системі фінансового менеджменту / І.С.Несходовський // Становлення та розвиток обліку, контролю і аналізу в Україні: зб. статей з міжнар. конф. – К.: Київ. нац. екон. ун-т, 2016. – С.286-290.

34. Ніколаєва О. Купуємо інвалюту за гривні: бухгалтерський облік / О.Ніколаєва // Все про бухгалтерський облік. – 2013. – № 38–39. – С. 110–112.

35. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 року № 73. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2013 року за № 336/22868

36. Облік операцій в іноземній валюті від 18.02.2017 //URL: <http://firstconsulting.com.ua/articles/161-oblik-operatsii-v-inozemnii-valiuti-priklady-ta-analiz-typovykh-pomylok>

37. Остафійчук С. М. Грошові кошти та їх еквіваленти – найліквідніші активи підприємства / С. Остафійчук // Науковий вісник Ужгородського

університету. – 2011. - Серія Економіка. Спецвипуск 33. Частина 2. – С. 215-220.

38. Остафійчук С. М. Грошові кошти та їх еквіваленти – найліквідніші активи підприємства / С. Остафійчук // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2011. - Серія Економіка. Спецвипуск 33. Частина 2. – С. 215-220.

39. Островерхова Р.Е. Організація обліку: навч. посіб / Р.Е. Островерхова – 2-ге видання перробта доповнення – К.: «Центр учбової літератури», 2018 – 408с.

40. Палий В.Ф. Финансовый учет: [учеб. пособие] / В.Ф. Палий, В.В. Палий. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М.: ИД ФБК-ПРЕСС, 2011. – 672 с.

41. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755 - VI (01.03.2019, підстава - 2628-VIII) // URL: <http://sfs.gov.ua/nk>

42. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» від 10.08.2000 № 193 [Елек-тронний ресурс]. – 2000 // URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>

43. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», №237 від 8.10.99 // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>

44. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобовязання» №20 від 31.01.2000р. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>.

45. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: наказ Міністерства фінансів від 31.12.1999 р. № 318 // URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

46. Положенням про ведення касових операцій у національній валюті в Україні №148 від 29.12.2017р. // URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17>

47. Примостка Л. Фінансові інструменти та особливості їх відображення в бухгалтерському обліку: методологічні аспекти. / Л.О. Примостка. // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. - №12. – С. 9-12.

48. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 року No 996-XIV // URL:<http://www.zakon.rada.gov.ua>.

49. Реслер М. В. Автоматизація обліково-аналітичних робіт на підприємстві [Електронний ресурс] / М. В. Реслер. // URL:http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vviem/2011_1/22.pdf.

50. Рета М.В. Облікове забезпечення операцій в іноземній валюті: окремі аспекти / М.В. Рета // журнал «Молодий вчений»- №2 2017р. – с.312-316.

51. Скоробогатова В.В. Облікова політика в аспекті відображення монетарних активів / В.В.Скоробогатова // Економіка. Фінанси. Право. – 2013. – № 1. – С. 38-40.

52. Скоробогатова В.В. Бухгалтерський облік та контроль монетарних активів: проблеми теорії та методології : монографія / В.В. Скоробогатова. – Житомир: ЖДТУ, 2012. – 520 с.

53. Смірнова І. В. Вплив зміни валютних курсів на фінансову звітність: аналіз закордонного та вітчизняного досвіду / І. В. Смірнова, Н. В. Смірнова. – 2012. – // URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64

54. Смірнова І. В. Вплив зміни валютних курсів на фінансову звітність: аналіз закордонного та вітчизняного досвіду / І. В. Смірнова, Н. В. Смірнова. – 2012. – // URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64

55. Совівський В.Є. Удосконалення обліку грошових коштів // 3б. Наук. праць Черкаського держ. технол. ун-ту. – 2012. – С. 112-113

56. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: [навч. посібник]. – [3-вид.]. – К.: КНЕУ, 2000. – 578 с.

57. Степова Т.Г. Облік грошових коштів: Навчальний посібник. / Т.Г. Степова, Г.О. Татарінова, Р.І. Грішук. - Одеса: ОНЕУ, ротاپронт, 2013.- 120 с.

58. Українська О.О. Оцінка валютної позиції підприємства / О.О. Українська // Бізнес Інформ. – 2012. – С. 104–108

59. Управлінський облік: навчально-практичний посібник.-2-ге вид., переробі доп. / О.М. Брадул, В.А. Шепелюк – К.: «Видавничий дым «Кондор», 2017 - 352с.
60. Фаріон І.Д, Писаренко Т.М. Управлінський облік: підручник / І.Д. Фаріон, Т.М. Писаренко – К.: Центр учбової літератури, 2017.-792с.
61. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник /М.Ф. Огійчук, Л.О. Сколотій, М.І. Беленкова та ін. / За ред. Проф. М.Ф. Огійчука.- 7-ме вид., перероб. Ідопов. – К.: Алерта, 2016. – 1040с.
62. Чирка Д.М. Курсові різниці як наслідок коливання валютних курсів: обліковий аспект / Д.М. Чирка, А.А. Поплавська. // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2011. –С. 385–392.
63. Чирка Д.М. Курсові різниці як наслідок коливання валютних курсів: обліковий аспект / Д.М. Чирка, А.А. Поплавська. // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2011. – С. 385–392.
64. Шара Є. Ю. Фінансовий облік I : навч. посібник / Є. Ю. Шара, І. Є. Соколовська- Гонтаренко ; Держ. фіскальна служба України, Нац. ун-т Держ. податкової служби України. -К. : Центр учб. літ., 2016. -336 с.
65. Шкуліпа Л.В. Практична сфера застосування методики обліку курсових різниць за МСФЗ / Л.В. Шкуліпа //URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/11/68.pdf>.

ДОДАТКИ

Додаток А

Пояснювальна записка

Дослідження проводилось на базі даних Товариства з обмеженою відповідальністю «СЮФ», яке є виробничо - торговельним підприємством. Відповідно до статуту метою діяльності даного підприємства є одержання прибутку, а також реалізація Засновником своїх соціально-економічних інтересів, шляхом реалізації на ринку України та ринках інших країн продукції і товарів, виробництва, виконання робіт та надання послуг.

Предметом діяльності підприємства є виробництво та реалізація ювелірних виробів із срібла. Організація бухгалтерського обліку здійснюється відповідно до Наказу про облікову політику ТОВ «СЮФ».

В середньому на досліджуваному підприємстві працює 25 осіб. Основним узагальнюючим показником фінансових результатів діяльності підприємства є прибуток, який утворюється з надходжень (виручки) від господарської діяльності після покриття матеріальних та прирівняних до них витрат, а також витрат на оплату праці.

Доцільно проаналізувати динаміку основних економічних показників досліджуваного підприємства (табл. А.1).

З даних, наведених в табл. А.1 бачимо, що загальна вартість майна ТОВ «СЮФ» за останній аналізований рік зменшилась (на 26,6%). Це є негативними змінами, оскільки зменшення активів свідчить про зменшення обсягів діяльності підприємства. Загалом, активи в основному сформовані за рахунок саме оборотних активів, а саме грошових коштів та іншої поточної дебіторської заборгованості.

Зменшення активів підприємства була зумовлена зменшенням оборотних активів а саме іншої поточної дебіторської заборгованості. На нашу думку, зменшення даної статті балансу, свідчить про покращення розрахункової дисципліни на базовому підприємстві.

Аналізуючи довгострокові (необоротні) активи, найважливішим для оцінки фінансового стану є діагностика їх зростання, структурних зрушень та ефективності використання. Необоротні активи в більшій мірі формуються за рахунок основних засобів.

Дана стаття активів за аналізований період збільшилась, що свідчить про покращення оснащеності та якісного стану основних засобів підприємства.

Продовження додатку А

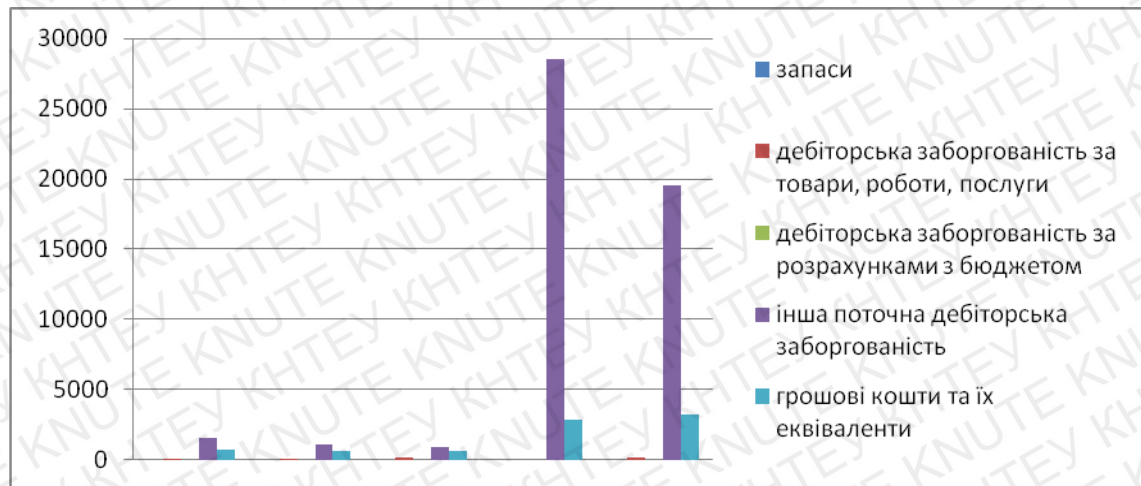

Рис. 1.4. Динаміка активів ТОВ «СЮФ» за 2014 р.-2018 рр.

Аналізуючи динаміку активів ТОВ «СЮФ», можна простежити різке зростання іншої поточної дебіторської заборгованості за останні два роки. Так, в 2014 році дана стаття активів складала – 1560,0 тис.грн, а вже в 2018 році -19506,8 тис.грн.

Найліквідніші активи (грошові кошти) також збільшились за останні два роки, що свідчить про покращення структури активів, та покращення платоспроможності підприємства.

Що ж до джерел формування активів, необхідно відзначити, що оборотні активи фінансуються за рахунок власного оборотного капіталу і поточних зобов'язань підприємства.

Зареєстрований капітал товариства складає 118,5 тис.грн. За рахунок наявності непокритого збитку величина власного капіталу має від'ємне значення та стрімко зростає, що є негативною динамікою.

Важливо оцінити як в динаміці змінився чистий прибуток підприємства (рис. А.1).

За даними рис. А.1 найприбутковішим роком за останні п'ять років був саме 2017 р. (сума чистого прибутку – 1041,1 тис.грн), а найгіршими роками були 2014р.- 2016р. Необхідно відзначити, що в 2014-2016рр. підприємство було збитковим, а вже з 2017 року підприємство перестало бути збитковим, та почало отримувати прибуток.

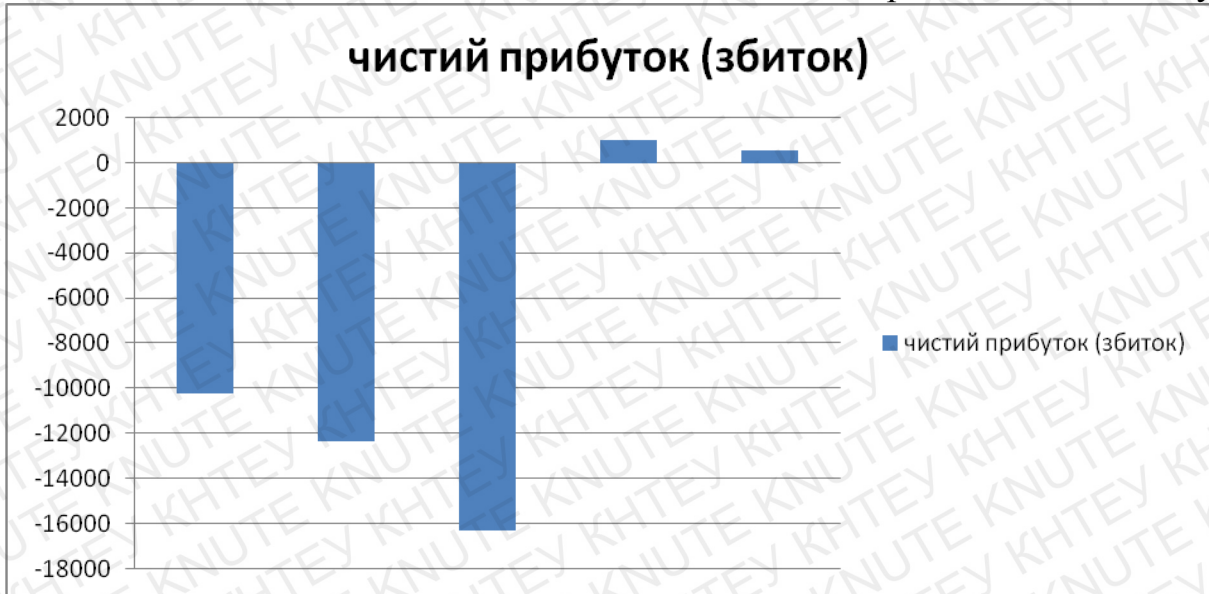

Рис. А.1 Динаміка чистого прибутку ТОВ «СЮФ» за 2014-2018 рр.

Підприємство здійснює оперативний, статистичний та бухгалтерський облік результатів своєї діяльності, а також подає звітність у встановленому порядку та обсязі до органів державної статистики, державної фіскальної служби та державних цільових фондів.

Ліквідність характеризує здатність підприємства швидко перетворити активи на гроші. Оцінюючи ліквідність підприємства, аналізується достатність поточних (оборотних) активів для погашення поточних зобов'язань – короткострокової кредиторської заборгованості.

Ліквідність підприємства в короткостроковому періоді визначається його можливостями покрити свої короткострокові зобов'язання. Під короткостроковим періодом умовно розуміється строк до одного року, хоча іноді він також ототожнюється з операційним циклом

Аналіз ліквідності підприємства здійснюється за даними балансу, шляхом розрахунку таких показників: коефіцієнта покриття, коефіцієнта швидкої ліквідності, коефіцієнта абсолютної ліквідності та чистого оборотного капіталу. Розрахунки наведені в табл. А.2.

Із даних таблиці А.2 видно, що динаміка коефіцієнта покриття в 2018 році погіршилась – по-перше, його величина стала меншою за критичне значення 2,0, по-друге, у підприємства відчувається брак ресурсів, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань.

Негативна тенденція спостерігалась за коефіцієнтом швидкої ліквідності: ні на одну звітну дату його величина не відповідала оптимальному значенню 0,7 – 1,0, а була занадто малою, тобто платіжні можливості підприємства щодо сплати поточних зобов'язань навіть за умови своєчасного проведення розрахунків з дебіторами обмежені.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності за аналізований період не відповідає оптимальним значенням. Це свідчить про те, що підприємство не вважало за

створювати достатні високоліквідні активи з метою, у разі необхідності, негайного погашення частки поточних боргів.

Досить важливого значення для роботи підприємств в умовах ринкової економіки набуває їх фінансова незалежність від зовнішніх позичкових джерел. Запас джерел власних коштів означає запас фінансової стійкості підприємства при тій умові, що його власні кошти перевищують запозичені. Як видно з рис. А.2 ТОВ «СЮФ» є фінансово не стійким та фінансово залежним від зовнішніх джерел фінансування. За рахунок наявності непокритого збитку сума власного капіталу має від'ємне значення.

Рис. 1.5 Динаміка власного капіталу ТОВ «СЮФ» за 2014-2018 рр.

Підсумовуючи проведені дослідження, варто зауважити, що в комерційній діяльності підприємства ТОВ «СЮФ» за 2014 – 2018 рр. відбулись позитивні зрушення у подоланні кредиторської і дебіторської заборгованості. Негативним є той факт, що майже всі поточні активи обслуговувались тільки за рахунок позикового капіталу, існує недостатність власних активів у загальній сумі всіх активів підприємства, що погіршує фінансову стабільність досліджуваного підприємства.

Продовження таблиці А 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Зарестрований капітал	118,5	118,5	118,5	118,5	118,5	0	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	- 10345,0	- 12475,2	-16761,9	-15902,9	- 15359,2	20,5	34,3	-5,1	-3,4
Власний капітал	- 10226,5	- 12593,7	-16643,4	-15784,4	- 15240,7	23,1	32,1	-5,1	-3,4
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	3670,0	3456,8	4988,2	612,6	1017,0	-5,8	44,3	-87,7	66,0
Кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	120,7	3,5	10,5	16,6	100,1	-97,1	200	58,0	503,0
Інші поточні зобов'язання	8359,0	11151,2	13440,4	46657,4	37215,8	33,4	20,5	247,1	-20,2
Поточні зобов'язання	12149,7	14611,5	18440,6	47286,1	38332,9	20,2	26,2	156,4	-18,9
Валюта балансу	1923,2	2017,8	1797,2	31501,7	23092,2	4,91	-10,9	1652,8	-26,6

Таблиця А.2

Показники ліквідності ТОВ «СЮФ» за 2014-2018 рр.

Показники	Норм. знач.	на 31.12.14	на 31.12.1 5	на 31.12.16	на 31.12.1 7
Коефіцієнт покриття	> 2	2,9	4,4	7,6	0,6
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7 –1,0	34,04	47,7	44,4	39,6
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2 –0,25	94,3	90,07	88,5	84,3

Об'єкти та елементи облікової політики підприємства у частині операцій з грошовими коштами та їх еквівалентами в іноземній валюті

№	Об'єкти облікової політики	Елементи облікової політики	
		П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів» [33]	МСФЗ 21 «Вплив змін валютних курсів» [25]
<i>Перерахунок грошових коштів в іноземній валюті</i>			
1.	Операції з грошовими коштами в іноземній валюті	Відображаються в бухгалтерському обліку за курсом який діяв на дату здійснення господарської операції (дата визнання активу)	Відображаються в обліку за функціональною валютою за поточним валютним курсом іноземної валюти на дату операції
2.	Відображення курсових різниць	Для монетарних статей, визначаються на дату здійснення розрахунків та на дату балансу. Курсові різниці відображаються у складі інших витрат (іншого додаткового капіталу)	За монетарними статтями визначаються курсові різниці під час зміни валютного курсу між датою проведення розрахунків та датою балансу та відображаються у складі прибутків (збитків) за період, в якому вони виникли
3.	Статті руху грошових коштів	-	Регулюється МСФЗ7 «Звіт про рух грошових коштів»: рух коштів в іноземній валюті перераховується за курсом на дату виникнення грошових потоків. Підприємства можуть використовувати середньозважений валютний курс.

Джерело: розроблено автором [33. 25]

Додаток В

СЮФ ТОВ
Оборотно-сальдова відомість по рахунку 31 за Січень 2014 р. - Червень 2019 р.

Виведені дані: БО (дані бухгалтерського обліку)

Рахунок Банківські рахунки Статті руху грошових коштів	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
31			15 987 193,96	15 896 031,25	91 162,71	
311			9 974 662,59	9 883 930,88	90 731,71	
СЮФ ПРИВАТБАНК			9 974 662,59	9 883 930,88	90 731,71	
<..>			3 468,00		11 178,68	
Возврат денежных средств подотчетником					38 200,00	
Возврат денежных средств покупателю					6 600,00	
Выплата заработной платы					134 314,09	
Денежные средства в пути				50,00	200,00	
Комиссия банка					7 408,70	
Оплата за услуги			727 500,00		400 000,00	
Оплата за товары			204 680,09			
Оплата покупателей			3 524 049,93			
Оплата поставщикам					485 577,38	
Оплата поставщикам - проведения экспертно-пробірного контролю (Київ та Черкаси)					474 518,52	
Оплата поставщикам - связь, интернет розница					26 247,18	
Оплата поставщикам - таможенно-брокерские					21 894,00	
Оплата поставщикам - аренда, коммун. охрана и					14 334,00	
Оплата товаров взятых на комисію			782 720,00			
Перерахування штрафних санкцій згідно рішення					170,00	
Перечисление налогов - пенсион. 10% при клеймени изделий в					210 494,67	
Перечисление налогов на з/лл РОЗНИЦА Военный					3 142,01	
Перечисление налогов на з/лл РОЗНИЦА ЕСВ (2,6%; 3,6%; 8,41%; 36,77%; 34,7%; 36,95%; 38,52%)					52 621,18	
Перечисление налогов на з/лл РОЗНИЦА НДФЛ					39 194,57	
Перечисление налогов предпринимателя					250,00	
Перечисление налогов предприятия					44 871,00	
Покупка/продажа валюты			1 299 715,88	6 289 899,80		
Поповнення статутного фонду ТОВ СЮФ			2 123 091,83			
Пополнение Уставного фонда учредителем			316 683,00			
Прочие поступления денежных средств % банка				50,00		
Прочие расходы денежных средств (валюта)					24 280,02	
Прочие расчеты с контрагентами			222 675,06	1 618 537,08		
Финансова допомога ТОВ			769 999,00			
312			6 009 300,37	6 009 300,37		
СЮФ ПРИВАТ EUR			1 126 324,04	1 126 324,04		
<..>				5,57	5,57	
Оплата поставщикам					1 126 318,47	
Покупка/продажа валюты			1 126 318,47			
СЮФ ПРИВАТ USD			4 882 976,33	4 882 976,33		
<..>			4 571,12		5 165,07	
Оплата поставщикам					3 819 454,86	
Покупка/продажа валюты			4 878 405,21	1 058 356,40		
315			3 231,00	2 800,00	431,00	
<..>			2 800,00		2 800,00	
<..>			2 800,00			
ПДВ рахунок			431,00		431,00	
Перечисление налогов предпринимателя			250,00			
Перечисление налогов предприятия			181,00			
СЮФ ПРИВАТБАНК				2 800,00	-2 800,00	
Выплата заработной платы				2 800,00		
Разом			15 987 193,96	15 896 031,25	91 162,71	

Додаток Г

Додаток 1
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Фінансовий звіт
суб'єкта малого підприємства"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємства

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "СЮФ"
Територія
Організаційно-правова форма господарювання
Вид економічної діяльності
Середня кількість працівників, осіб 25
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком
Адреса, телефон:

Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
	201 6	01	01
за ЄДРПОУ	32308966		
за КОАТУУ	8038200000		
за КОПФГ			
за КВЕД	31.12		

1. Баланс
на 31 грудня 2015 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		0,7
Основні засоби:	1010	50,3	55,6
первісна вартість	1011	130,1	131,6
знос	1012	(79,8)	(73,1)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	53,2	57,8
II. Оборотні активи			
Зпаси:	1100		-
у тому числі готова продукція	1103		-
Поточні біологічні активи	1110		-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	150,0	140,5
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	10,2	5,6
у тому числі з податку на	1136		-
прибуток			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1560,0	1100,0
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	750,0	630,0
Витрати майбутніх періодів	1170	-	
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	1870,0	1960,0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300		1797,2
Пасив			
	Код рядка	На початок звітнього року	На кінецьзвітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	118,5	118,5

Продовження додатку Г

Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(10345,0)	(12475,2)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I	1495	(10226,5)	(12593,7)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3670,0	3456,8
розрахунками з бюджетом	1620	120,7	3,5
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	1,5
розрахунками з оплати праці	1630	-	0,0
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	8359,0	11151,2
Усього за розділом III	1695	12149,7	14611,5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	1923,2	2017,8

2. Звіт про фінансові результати за 2015 р.

Форма № 2-м
Код за ДКУД18010
07

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	46 139,3	36780,9
Інші операційні доходи	2120	249,9	150,9
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	46 389,2	36931,8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(61 631,4)	(62340,7)
Інші операційні витрати	2180	(1 047,4)	(1200)
Інші витрати	2270	-	-
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(62 678,7)	(63540,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	(16 289,5)	(26608,9)
Податок на прибуток	2300	-	-
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	(16 289,5)	(26608,9)

Керівник

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Продовження додатку Г

Додаток 1

до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Фінансовий звіт
суб'єкта малого підприємства"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємства

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "СЮФ"
Територія
Організаційно-правова форма господарювання
Вид економічної діяльності
Середня кількість працівників, осіб 25
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком
Адреса, телефон:

Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
	201 6	01	01
за ЄДРПОУ	32308966		
за КОАТУУ	8038200000		
за КОПФГ			
за КВЕД	32.12		

1. Баланс
на 31 грудня 2016 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0,7	0,7
Основні засоби:	1010	58,5	67,4
первісна вартість	1011	131,6	140,5
знос	1012	(73,1)	(73,1)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	57,8	68,1
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	140,5	173,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	5,6	2,6
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1100,0	908,5
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	630,0	644,9
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	1960,0	1729,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1200	-	-
Баланс	1300	1 797,2	1797,2
Пасив			
	Код рядка	На початок звітного року	На кінецьзвітного періоду
	1	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	118,5	118,5

Продовження додатку Г

Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(12475,2)	(16761,9)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I	1495	(12593,7)	(16643,4)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3456,8	4988,2
розрахунками з бюджетом	1620	3,5	10,5
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1,5	1,5
розрахунками з оплати праці	1630	0,0	0,0
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	11151,2	13440,4
Усього за розділом III	1695	14611,5	18440,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	2017,8	1797,2

2. Звіт про фінансові результати
за 2016 р.Форма № 2-м
Код за ДКУД18010
07

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	46578,3	46 139,3
Інші операційні доходи	2120	240,4	249,9
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	46818,7	46 389,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(62359,5)	(61 631,4)
Інші операційні витрати	2180	(560,5)	(1 047,4)
Інші витрати	2270	-	-
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(62920)	(62 678,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	(16101,3)	(16 289,5)
Податок на прибуток	2300	-	-
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	(16101,3)	(16 289,5)

Керівник

(підпис)

Дяченко О.М.

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Жекова А.С.

(ініціали, прізвище)

Продовження додатку Г

Додаток 1
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Фінансовий
звіт суб'єкта малого підприємства"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємства

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "СЮФ"
Територія за ЄДРПОУ
Організаційно-правова форма господарювання за КОАТУУ
Вид економічної діяльності Виробництво ювелірних і подібних за КОПФГ
Середня кількість працівників, осіб 25
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком
Адреса, телефон: 07201, Київська область, Іванківський район, смт Іванків, вулиця Поліська, дом № 23,

КОДИ		
2016	01	01
32308966		
8038200000		
32.12		

1. Баланс
на 31 грудня 2017 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД **1801006**

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0,7	0,7
Основні засоби:	1010	67,4	75,1
первісна вартість	1011	140,5	178,5
знос	1012	(73,1)	(103,4)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	68,1	75,8
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	-	45,0
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	173,1	83,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	2,6	1,3
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	908,5	28 565,9
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	644,9	2 968,9
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	1 729,1	31 664,2
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	1 797,2	31 740,0

Продовження додатку Г

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	118,5	118,5
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(16 761,9)	(15 721,0)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I	1495	(16 643,4)	(15 602,5)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	4 988,2	612,0
розрахунками з бюджетом	1620	10,5	16,6
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1,5	-
розрахунками з оплати праці	1630	0,0	(0,6)
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	13 440,4	46 714,4
Усього за розділом III	1695	18 440,6	47 342,5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	1 797,2	31 740,0

2. Звіт про фінансові результати
за 2017 р.Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	101 331,4	46 139,3
Інші операційні доходи	2120	782,0	249,9
Інші доходи	2240	1,0	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	102 114,4	46 389,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(98 644,5)	(61 631,4)
Інші операційні витрати	2180	(2 428,8)	(1 047,4)
Інші витрати	2270	-	-
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(101 073,3)	(62 678,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	1 041,1	(16 289,5)
Податок на прибуток	2300	-	-
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	1 041,1	(16 289,5)

Керівник

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Продовження додатку Г

Додаток 1
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Фінансовий
звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
		2018	01	01
Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "СЮФ"	32308966		
Територія	за ЄДРПОУ	8038200000		
Організаційно-правова форма господарювання	за КОАТУУ			
Вид економічної діяльності	Виробництво ювелірних і подібних виробів	32.12		
	за КВЕД			
Середня кількість працівників, осіб	25			
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон:	07201, Київська область, Іванківський район, смт Іванків, вулиця Поліська, дом № 23,			

1. Баланс
на 31 грудня 2018 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД **1801006**

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0,7	-
Основні засоби:	1010	74,3	93,1
первісна вартість	1011	178,5	324,1
знос	1012	(104,2)	(231,1)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	75,0	93,1
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	45,0	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	22,6	233,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1,3	2,3
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	28 505,2	19 506,8
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 852,6	3 257,0
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	31 426,6	22 999,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	31 501,7	23 092,2

Продовження додатку Г

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	118,5	118,5
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(15 902,9)	(15 359,2)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I	1495	(15 784,4)	(15 240,7)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	612,6	1 017,0
розрахунками з бюджетом	1620	16,6	100,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	(0,6)	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	46 657,4	37 215,8
Усього за розділом III	1695	47 286,1	38 332,9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1700	-	-
	1900	31 501,7	23 092,2

2. Звіт про фінансові результати за 2018 р.

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	175 072,6	101 330,4
Інші операційні доходи	2120	768,5	776,1
Інші доходи	2240	2,1	1,0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	175 843,2	102 107,4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(171 592,4)	(99 124,3)
Інші операційні витрати	2180	(3 706,5)	(2 443,0)
Інші витрати	2270	-	-
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(175 298,9)	(101 567,4)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	544,3	540,1
Податок на прибуток	2300	-	-
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	544,3	540,1

Керівник

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

**Кореспонденція рахунків з реалізації продукції за іноземну валюту
ТОВ «СЮФ»**

№	Зміст операції	Документ (підстава)	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			4 Дебет	5 Кредит	
1	2	3	4	5	6
1	Відвантажено продукцію на експорт	Акт відвантаження	362	701	10 000 \$ 260000
2	Списано собівартість відвантаженої продукції	Бухгалтерська довідка	901	271	100 000
3	Нарахована плата за митне оформлення документів	Вантажно-митна декларація	93	641	1200
4	Погашена заборгованість за митне оформлення документів	Платіжна відомість	641	31	1200
5	Надійшла іноземна валюта з відвантаженої продукції	Банківська виписка	312	362	10 000 \$ 270 000
6	Відображена курсова різниця	Бухгалтерська довідка	362	714	10 000
7	Віднесено виручку від реалізації продукції на експорт на фінансовий результат	Бухгалтерська довідка	701	791	260 000
8	Віднесено собівартість від реалізації продукції на експорт на фінансовий результат	Бухгалтерська довідка	791	901	100 000
9	Віднесено плату за митне оформлення на фінансовий результат	Бухгалтерська довідка	791	93	1200
10	Віднесено курсову різницю на фінансовий результат	Бухгалтерська довідка	714	791	10 000
11	Відображено фінансовий результат від реалізації продукції на експорт	Бухгалтерська довідка	791	441	211800

Продовження додатку Д

Таблиця Д.2

**Кореспонденція рахунків з обліку операцій в іноземній валюті
за оплатою після придбання товару***

Дата	Курс НБУ	Зміст	Дт	Кт	Сума	Примітки
14.12.2018	28,001614	Здійснена потставка товару на супу 10000 Євро	362	701	10000 Євро (280 016 грн)	-
30.12.2018	28,422604	Переоцінка валютної статті на кінець звітнього періоду	362	714	4210 грн.	Переоцінка дебіторської заборгованості, яка має бути погашена грошовими коштами
		$10000 * (28,422604 - 28,001614) = 4210$				
15.01.2019	29,498168	Отримана оплата 10 000 Євро $10000 * (29,498168 - 28,422604) = 10756$	312	362	10 000 Євро (294 982 грн)	Зарахування оплати здійснюється за поточним курсом на дату отримання

Джерело: розроблено автором

Відомість з руху грошових коштів по рахунках ТОВ «СЮФ» в банку (тис.грн)

Вид банківського рахунку	Джерело надходження (напрям використання грошових коштів)	Вид джерела надходження (напрям використання)	Надходження		Вилаток	
			У національній валюті	В іноземній валюті	У національній валюті	В іноземній валюті
Початкове сальдо по банківських рахунках			500,0			
Поточний рахунок	Початкове сальдо по поточному рахунку					
	Початкове сальдо по покупцях ювелірних виробів					
	Покупці	Покупць А	120,0		40,0	
		Покупць Б	20,0			
					
	Обороти по покупцях		100,0		30,0	
	Кінцеве сальдо по покупцях					
	Початкове сальдо по кредиторам					
	Кредитори	Кредитор А	100,0			
		Кредитор Б				
					
	Обороти по кредиторам					
	Кінцеве сальдо по кредиторам		30,0			
	Початкове сальдо по постачальникам					
	Постачальники	Постачальник А	30,0			
		Постачальник Б				
	Обороти по постачальникам					
	Кінцеве сальдо по постачальникам				20,0	
	Початкове сальдо по відсотках					
	Відсотки	По кредиту А				
		По кредиту Б				

Продовження додатку Е

Вид банківського рахунку	Джерело надходження (напрямок використання грошових коштів)	Вид джерела надходження (напрямок використання)	Надходження		Видаток	
			У національній валюті	В іноземній валюті	У національній валюті	В іноземній валюті
	Обороти по відсотках					
	Кінцеве сальдо по відсотках					
	Обороти по поточному рахунку					
	Кінцеве сальдо по поточному рахунку		X		X	
Картковий рахунок	Початкове сальдо по картковому рахунку					X
					
	Обороти по картковому рахунку					
	Кінцеве сальдо по картковому рахунку		X		X	
Обороти по банківських рахунках			130,0			
Кінцеве сальдо по банківських рахунках			610,0		X	X

*розроблено автором

Визначення сучасними науковцями поняття «курсова різниця»

Автор	Визначення поняття «курсова різниця»
Демчук Т.П. [5]	вважає, що поняття «курсові різниці» є обмеженим і замість нього пропонує використовувати поняття «валютні різниці» (різниці, виражені в національній грошовій одиниці, що виникають внаслідок коливань валютних курсів по операціях підприємств з іноземною валютою), яке включає курсові, сумові (розрахункові) та перерахункові (податкові) різниці.
Палій В.Ф. [6]	використовує поняття «валютні курсові різниці», якою є різниця між оцінкою грошових статей балансу у валюті і в рублях за офіційним курсом на дату відображення в обліку або дату бухгалтерської звітності за попередній та звітний періоди
Сопко В.В. [7]	вважає, що курсовою різницею є різниця між оцінкою в українській валюті активів і пасивів, вартість яких виражена в іноземній валюті, обчисленій виходячи з курсу Національного банку України на дату проведення розрахунків або на дату складання бухгалтерської звітності за звітний період, та оцінкою в українській валюті цих активів і пасивів виходячи з курсу Національного банку України на дату відображення їх у бухгалтерському обліку у звітному періоді, або на дату складання бухгалтерської звітності за попередній період для цілей бухгалтерського обліку
Чирка Д.М., Поплавська А.А. [8]	Пропонують використовувати не тільки просторовий, а часовий аспект. Вважають, що валютні курси можуть відрізнятися не лише на різні дати та звітні періоди (часових проміжків), але й за установами-учасниками валютного ринку (просторовий аспект). До першої групи відносять курси іноземних валют, наприклад, на дату визнання операції в іноземній валюті та дату здійснення розрахунків (складання балансу) Друга група охоплює валютні курси національного банку (офіційні) та міжбанківського валютного ринку (неофіційні), якщо в країні існує їх розмежування і вони самостійно мають право встановлюють вартість іноземних валют відносно національної. Тому для другої групи пропонується застосовувати термін «різниця в курсах»

Характеристика чинної нормативно - правової бази з обліку та оподаткування грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті

№ по р.	Нормативний документ	Основні положення	При розкритті яких питань в роботі доцільно використовувати
1	2	3	4
1.	Податковий кодекс України № 2755-VI від 2.12.2010 р. (зі змінами від 01.03.2019)	Визначає перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства.	Використано під час оцінки податкового обліку операцій підприємства з грошовими коштами
2.	Господарський кодекс України 16.01.2003р. № 436-ІУ.(зі змінами від 07.02.2019)	В даному кодексі передбачено основні засади господарської діяльності, суб'єкти господарювання, майнова основа господарювання, господарські зобов'язання, відповідальність за право порушення у сфері господарювання, особливості правового регулювання в окремих галузях господарювання, зовнішньоекономічна діяльність та спеціальні режими господарювання .	Використано під час оцінки договірної регулювання операцій з операцій підприємства з грошовими коштами з бізнес-партнерами в правовому полі.
3	Митний кодекс України 4495-VI від 14.11.2019	В даному кодексі передбачено основні засади митної діяльності господарюючих суб'єктів	Використано в роботі під час дослідження нормативно-правової бази з обліку операцій з грошовими коштами
4	Законом України «Про валюту і валютні операції» 2473-VIII від 21.06.2018	Визначає правові засади здійснення валютних операцій, валютного регулювання та валютного нагляду, права та обов'язки суб'єктів валютних операцій і уповноважених установ та встановлює відповідальність за порушення ними валютного законодавства.	Використано під час оцінки правомірності здійснення експортно-імпорتنних операцій

Продовження додатку 3

1	2	3	4
5.	Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" № 996- XII від 16.07.1999 р. (зі змінами від 16.11.2018)	В законі подано перелік основних звітностей підприємств різних форм власності; визначено порядок та правила ведення бухгалтерського обліку на підприємствах; основні норми та нормативи тощо .	Використано під час оцінки організації бухгалтерського обліку операцій підприємства з грошовими коштами
6.	Закон України „Про зовнішньоекономічну діяльність” № 959-ХІІ від 16.04.1991р. (зі змінами від 07.02.2019)	Надає підприємству право самостійно визначати форму розрахунків по зовнішньоекономічних операціях вільно обирати банківсько-кредитні установи, які будуть вести їх валютні рахунки та розрахунки з іноземними суб'єктами господарської діяльності.	Використано під час оцінки правильності здійснення зовнішньо - економічних операцій підприємства
7.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 „Дохід” (зі змінами від 09.08.2013)	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.	Використано під час розкриття порядку ведення бухгалтерського обліку доходів на досліджуваному підприємстві
8.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 „Витрата” №318 від 31.12.1999 р.	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.	Використано під час розкриття порядку ведення бухгалтерського обліку витрат на досліджуваному підприємстві.
9.	П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» від 09.08.2013 № z0725-99	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності. Це Положення (стандарт) застосовується з урахуванням особливостей оцінки та розкриття інформації щодо дебіторської заборгованості, встановлених іншими положеннями бухгалтерського обліку.	Використано під час розкриття організації та методики обліку дебіторської заборгованості підприємства.

Продовження додатку 3

1	2	3	4
10	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» затв. Наказом Міністерства фінансів України № 20 від 31.01.2000	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності.	Використано під час оцінки облікового відображення зобов'язань підприємств
11	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти», затв. Наказом Міністерства фінансів України 30.11.2001 р. № 559	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інструменти та її розкриття у фінансовій звітності.	Використано під час оцінки правильності облікової оцінки фінансових інструментів підприємства.
12	Міжнародний стандарт фінансової звітності (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації». від 01.01.2012 р.	Визначає порядок розкриття облікової інформації щодо фінансових інструментів господарюючих суб'єктів	Використано під час порівняння міжнародного та вітчизняного законодавства з обліку фінансових інструментів
13	Міжнародний стандарт фінансової звітності (IFRS) 9 «Фінансові інструменти». Міжнародний документ від 01.01.2012 р.	Встановлює принципи фінансової звітності про фінансові активи та фінансові зобов'язання, які надаватимуть доречну та корисну інформацію користувачам фінансової звітності для їхньої оцінки обсягів, часу та невизначеності майбутніх грошових потоків суб'єкта господарювання.	Використано під час оцінки облікового відображення фінансових активів та фінансових зобов'язань досліджуваного підприємства
14	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р № 73	Визначає мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів.	Норми цього Положення (стандарту) застосовуються до фінансової звітності підприємства та формування проміжних фінансових показників.
15	План рахунків бухгалтерського обліку України від 18.03.2014 № z0892-99	Застосовується підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами (крім банків і бюджетних установ) незалежно від форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності,	Застосовується для здійснення обліку за грошовими потоками.

1	2	3	4
16	Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій	Встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб.	Застосовується підприємством для здійснення обліку за грошовими потоками.
17	Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку від 26.05.2017 № 0168-95	Встановлює порядок створення, прийняття і відображення у бухгалтерському обліку, а також зберігання первинних документів, облікових реєстрів, бухгалтерської та іншої звітності, що ґрунтується на даних бухгалтерського обліку, підприємствами.	Застосовується підприємством для здійснення обліку та контролю за грошовими потоками.

Огляд спеціальної літератури за темою дослідження

№ п/п	Джерело	Короткий зміст	Використання в роботі
1	2	3	4
1.	Бруханський Р.Ф. Бухгалтерський облік: підручник/ Р.Ф. Бруханський -Тернопіль: ТНЕУ,2016.-480с.	В підручнику на основі законодавчих та нормативних актів викладені теоретичні основи бухгалтерського обліку, організація та методика ведення обліку активів, власного капіталу та зобов'язань підприємств.	Використано при розгляді організації та методиці обліку грошових коштів підприємства
2.	Давидюк Т.В.Бухгалтерський облік: навч. посібник / Т.В. Давидюк, О.В. Манойленко, Т.І. Ломаченко, А.В. Резніченко. –Харків, Видавничий дім «Гельветика»,2016. – 392с. — 968 с.	Досліджуються особливості організації бухгалтерського обліку у різних галузях народного господарства	Використано при розгляді особливостей організації обліку грошових коштів підприємства
3.	Бухгалтерський облік в торгівлі та ресторанному господарстві/ навч. посіб./ Г.В. Блакита, І.О. Гладій, О.М. Дзюба К: «Центр учбової літератури», 2018.-288с.	У посібнику розкрито найважливіші питання обліку господарської діяльності підприємств торгівлі та ресторанного господарства.	Даний підручник використано під час дослідження організації та методики обліку реалізації продукції та отримання грошових коштів підприємством
4.	Сопко В. В. Інформаційні технології управлінського обліку: навч. посіб./ В.В. Сопко, Ю.П. Зима, Д.В. Головіна.- Київ : Київ. нац. Торг.-екон. ун-т, 2017 – 272с.	В посібнику розкритий порядок проектування управлінської звітності в умовах використання сучасних інформаційних технологій	Посібник використано під час розкриття напрямів удосконалення обліку грошових коштів в системі автоматизації
5.	Структурно-функціональний аналіз та моделювання розвитку економіки: монографія [Електронний ресурс]/ Галіцин В.К., Суслів О.П., Галіцин О.В., Самченко Н.К. – К.: КНЕУ, 2013.-377с.	У монографії висвітлено концепцію, теоретичні засади, принципи, методи та моделі структурно-функціонального аналізу, прогнозування та оцінювання ефективності розвитку економіки в розрізі її відтворювальної структури.	Використано під час розкриття організаційно-інформаційної моделі аналізу основної діяльності досліджуваного підприємства.

1	2	3	4
6.	Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту. Навчальний посібник. К: Знання-Прес, 2013. – 349 с.	Питання методології обліку в умовах автоматизованої обробки інформації, проведення аудиту фінансових результатів, здійснення економічного аналізу з використанням сучасних інформаційних технологій.	Розглядається при дослідженні обліку грошових коштів в умовах застосування сучасних інформаційних технологій.
7.	Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник / Лаговська О.А., Легенчук С.Ф., Кузь В.І., Кучер С.В. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. – 418с.	Представлено детальну характеристику організаційних основ товарних операцій, розглянуто у повному обсязі особливості обліку як системи та окремих її складових.	Розглянуто порядок ведення та відображення в обліку грошових коштів на підприємствах торгівлі.
8.	Карпенко О. В., Карпенко Д.В. Управлінський облік: Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2012. — 296 с.	Підручник присвячено розробці теорії та методології управлінського обліку в умовах розвитку ринкових відносин.	Використано під час оцінки облікового відображення господарських операцій досліджуваного підприємства
9.	Шкуліпа Л.В. Практична сфера застосування методики обліку курсових різниць за МСФЗ [Електронний ресурс] / Л.В. Шкуліпа – Режим доступу до ресурсу: http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/11/68.pd	У статті розкрито найважливіші питання обліку курсових різниць для цілей управлінського та фінансового обліку.	Стаття використана під час розкриття економічної сутності та класифікації курсових різниць.
10.	Жиглей І.В. Бухгалтерський облік валютних операцій: порядок визнання та методи оцінки: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук; спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / І.В. Жиглей. – Тернопіль, 2003. – 22 с.	В авторефераті автор обґрунтував доцільність та напрями удосконалення обліку валютних операцій.	Дану статтю використано під час вдосконалення управлінського обліку валютних операцій.

Продовження додатку К

1	2	3	4
11.	Чирка Д.М. Курсові різниці як наслідок коливання валютних курсів: обліковий аспект / Д.М. Чирка, А.А. Поплавська. // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2011. – С. 385–392	У статті наведена модель відображення курсових різниць в обліку	Використано під час оцінки дослідження напрямків удосконалення обліку підприємства.
12.	Фоміна О. Управлінський облік у торгівлі: монографія / О.В. Фоміна.-Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016.-468с.	У монографії висвітлені актуальні проблеми теорії, методології та практики управлінського обліку на підприємствах торгівлі, а також основні тенденції розвитку управлінського обліку	За допомогою статті в роботі обґрунтовано доцільність деталізації облікової інформації в частині відкриття додаткових аналітичних рахунків.
13.	Фоміна О. Обліковий аспект визначення сутності процесу продажу // Вісник КНТЕУ.- 2016. - №1. – С.116-121.	В статті запропоновано визначення процесу продажу, який поєднує економічні та юридичні сторони в момент продажу.	Статтю використано під час розгляду сутності процесу продажу та вдосконалення теоретичних аспектів з обліку реалізації товарів.
14	Фінансовий облік: підручник / Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, Н.В. Гудзь – 4-те вид. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. -451с.	В підручнику описані форми та порядок складання фінансової звітності, умови переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності.	Використано під час розкриття методики фінансового обліку грошових коштів торговельного підприємства.

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«СЮФ»**

07201, Київська обл.,
Іванківський р-н, смт.Іванків,
вул. Поліська , 23
Код ЄДРПОУ 40938832

р/р 26007052621714
в ПАТКБ
«ПРИВАТБАНК»
м. Дніпро
МФО 300711

НАКАЗ № 1

Про облікову політику підприємства

смт.Іванків

04 листопада 2016 р.

НАКАЗУЮ:

Згідно із Законом України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 року № 996-XIV (із внесеними до Законодавства України змінами і доповненнями) та положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, затвердженими наказами Мініфіну України, інших нормативних актів, маючи право вибору облікової політики з метою дотримання підприємством єдиної методики відображення в бухгалтерському обліку і фінансовій звітності господарських операцій та порядку оцінки об’єктів обліку, на підприємстві встановити принципи, методи та процедури облікової політики з врахуванням вимог П(С)БО.

1.1 Загальні положення

1.1.1 При відображенні в бухгалтерському обліку господарських операцій і подій застосовувати норми відповідних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, затверджених Міністерством фінансів України.

1.1.2 За відсутності необхідних норм у вітчизняних П(С)БО застосовувати аналогічні норми системи міжнародних стандартів фінансової звітності МСБО–МСФЗ (IAS–IFRS) на підставі того, що національні стандарти не можуть суперечити міжнародним.

1.1.3 Встановити границю суттєвості при складанні фінансової звітності в розмірі 0,1 тис.грн.

1.1.4 Установити тривалість операційного циклу для реалізації продукції та послуг один місяць.

1.1.5 При перерахуванні доходів, витрат і грошових коштів, виражених в іноземній валюті, середньозважений валютний курс не застосовувати.

1.1.6 Затвердити систему оплати праці за штатним розкладом.

1.1.7 Вести податковий облік згідно із законодавством України.

1.2 Облік основних засобів

1.2.1 Для визнання основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів при введенні в експлуатацію створити постійно діючу експертну технічну комісію у складі: голова комісії – директор підприємства; члени комісії – юрист, обліковець з реєстрації бухгалтерських даних.

1.2.2 Здійснювати визнання, облік і оцінку основних засобів у відповідності з вимогами П(С)БО 7. Одиницею обліку є окремих об’єкт. Строк отримання майбутніх економічних вигод від їх експлуатації – більше 1 року.

1.2.3 При нарахуванні амортизації основних засобів застосовувати прямолінійний метод амортизації та строк корисного їх використання згідно ст.145.1 Податкового Кодексу України.

Продовження додатку Л

1.2.4 Приймати ліквідаційну вартість основних засобів для цілей амортизації рівній нулю.

1.2.5 Витрати що здійснюються на поточний ремонт і обслуговування основних засобів включати до складу валових витрат, але не більше ліміту, встановленого податковим законодавством.

1.3 Облік інших необоротних активів

1.3.1 Згідно п.5.2 ст.5 П(С)БО 7 визначати приналежність до інших необоротних матеріальних активів:

- бібліотечні фонди;
- малоцінні необоротні матеріальні активи (МНМА).

1.3.2 Встановити граничну вартість для предметів, що входять до складу МНМА, в розмірі 1000 грн.

1.3.3 Встановити для малоцінних необоротних матеріальних активів і бібліотечних фондів метод нарахування амортизації в розмірі 100 % їх вартості в першому місяці використання об'єкта.

1.4 Облік нематеріальних активів

1.4.1 Проводити визнання, облік та оцінку нематеріальних активів у відповідності з вимогами П(С)БУ 8. Одиницею обліку являється окремий об'єкт нематеріальних активів.

1.4.2 Встановити строки використання нематеріальних активів по групам у відповідності з класифікацією (ст.5 П(С)БО 8).

1.4.3 Встановити для нематеріальних активів прямолінійний метод нарахування амортизації.

1.4.4 Прийняти ліквідаційну вартість нематеріальних активів для цілей амортизації рівній нулю.

1.5 Облік запасів

1.5.1 Товарно-матеріальні цінності визнавати, оцінювати та обліковувати згідно з вимогами П(С)БО 9

1.5.2 Встановити, що одиницею обліку запасів для бухгалтерського обліку являється окреме найменування виду запасів.

1.5.3 Оцінку запасів (матеріалів, товарів для оптової торгівлі та інше) здійснювати за цінами придбання.

1.5.4 Оцінку вибуття запасів здійснювати за методом ФІФО (по собівартості запасів, які перші надійшли на підприємство).

1.5.5 Предмети строком використання менше одного року, що супроводжують виробничий процес протягом звітного періоду, обліковувати на рахунку 22 „Малоцінні та швидкозношувані предмети“. У момент передачі таких активів у експлуатацію списувати їх вартість з балансу.

1.6 Облік дебіторської заборгованості.

1.6.1 Здійснювати класифікацію дебіторської заборгованості шляхом групування за строками її погашення.

1.6.2 Відображати суми дебіторської заборгованості в підсумках балансу наступним чином:

- довгострокову дебіторську заборгованість, за якою нараховуються проценти – за справедливою вартістю;
- поточну дебіторську заборгованість – за чистою реалізаційною вартістю.

1.6.3. Признавати поточну дебіторську заборгованість безнадійною тільки у випадку повної впевненості у її неповерненні боржником або по якій стік термін позовної давності.

Продовження додатку Л

1.6.4 Списання безнадійної дебіторської заборгованості проводити тільки по розпорядженню директора.

1.7. Облік зобов'язань.

1.7.1 Облік зобов'язань (кредиторської заборгованості) здійснювати згідно П(С)БО 11. У балансі поточні зобов'язання відображати по сумі погашення.

1.7.2. Забезпечення на відшкодування майбутніх платежів (на оплату майбутніх відпусток, додаткового пенсійного забезпечення , реструктуризацію, виконання зобов'язань за обтяженими контрактами тощо) **не створюється**.

1.8 Облік доходів

1.8.1 Встановити класифікацію доходів від звичайної діяльності у відповідності до п.7 П(С)БО 15:

- дохід від продажу товарів;
- дохід від надання послуг;
- інші доходи.

1.8.2 Оцінку ступеня завершеності операції з надання послуг (виконання робіт) здійснювати шляхом вивчення виконаної роботи, при цьому в бухгалтерському обліку доходи відображати у звітному періоді підписання акта наданих послуг (виконаних робіт).

1.9 Облік витрат

1.9.1 Забезпечити формування собівартості реалізованих товарів та послуг у відповідності з вимогами норм П(С)БО 16.

1.9.2 Облік витрат від операційної діяльності вести по елементам з застосуванням рахунків класу 8 та 9 .

1.9.3 Прийняти як базу розподілу змінних і постійних розподілених загальновиробничих витрат обсяги виробництва та продажу.

Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Директор

Ю.А.Музиченко

Затверджено:
Рішенням Учасника Товариства № 3
від «26» грудня 2018 року

СТАТУТ

ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

"СЮФ"

Ідентифікаційний код: 40938832
(нова редакція)

2018 р.
м. Іванків

Продовження додатку М

місто Київ, Україна, двадцять шостого грудня дві тисячі вісімнадцятого року.
Я, Ляхар О. М., приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу, засвідчую справжність підпису
гр. Градоблянського Дмитра Вікторовича, який зроблено у моїй присутності.
Особу гр. Градоблянського Дмитра Вікторовича, який підписав документ, встановлено, його дієздатність
перевірено.
Зареєстровано в реєстрі за № 1592
Стягнуто плати відповідно ст. 31 Закону України «Про нотаріат»

Приватний нотаріус

О.М. Ляхар

